

Woord vooraf

Beste cultuurliefhebber,

Op 1 januari 2002 trad het nieuw decreet lokaal cultuurbeleid in werking. Dit decreet wil steden en gemeenten aanzetten om een kwalitatief en geïntegreerd lokaal cultuurbeleid te ontwikkelen. Eén van de voorwaarden is dat lokale besturen in samenspraak met het culturele veld een cultuurbeleidsplan opmaken.

Dit decreet geeft De Panne de kans om, in samenspraak met vele culturele partners, de culturele beleidslijnen voor onze gemeente uit te tekenen. Zodoende ging op 1 januari 2003 een cultuurbeleidscoördinator aan de slag. Samen met de dienst Cultuur en andere gemeentelijke diensten, de diverse culturele en socio-culturele verenigingen, instellingen, bevoorrechte getuigen en geïnteresseerde individuen hebben wij de afgelopen maanden gewerkt aan het opstellen van het cultuurbeleidsplan. Namens het gemeentebestuur wil ik iedereen bedanken en feliciteren voor de geleverde inspanningen.

Conform het decreet bevat dit plan de grote krachtlijnen voor het cultuurbeleid van de eerstvolgende jaren in De Panne, met algemene en concrete doelstellingen, de middelen en de instrumenten die we voorzien om deze te realiseren.

Een gemeentelijk cultuurbeleid ontstaat echter niet uit het niets, het baseert zich op de bestaande (cultuur)realiteit. Het consolideert de sterkten om de toekomst daarvan veilig te stellen en bouwt erop verder. Het detecteert de zwakten en blinde vlekken en kiest al dan niet om daaraan te remediëren. Het zoekt ook naar kansen die mits ontwikkeling, de bestaande realiteit zinvol kunnen aanvullen.

Er werd gezocht naar een goede balans tussen de vragen en de noden, tussen de reële situatie en de dromen van iedere vereniging, tussen de kansen om binnen de gemeente een gediversifieerd cultureel aanbod te bieden en de verschillende mogelijkheden binnen de bestaande infrastructuur. We zochten een consensus tussen wat we hebben en wat we in de loop van de volgende jaren zouden willen en kunnen aanbieden.

Voor De Panne was het de eerste keer dat er zo diepgaand en met zoveel inwoners over cultuur en cultuurbeleid werd nagedacht. Toch is dit plan niet af en zal het ook nooit af zijn. Naar aanleiding van de opstelling van de actieplannen, zal het plan jaarlijks het voorwerp uitmaken van een grondige evaluatie. Plannen is namelijk een dynamisch proces. Ook bij deze gelegenheid wensen wij de bevolking zoveel als mogelijk te blijven betrekken.

Het allerbelangrijkste is natuurlijk dat de mensen ook effectief deelnemen aan het culturele leven in onze gemeente: cultuur naar de Pannenaar en Adinkerkenaar brengen en de Pannenaar en Adinkerkenaar naar cultuur.

Cultuur, geen verre buur !

Serge Van Damme,
schepen van Cultuur

Hoofdstuk 1 : Het proces van cultuurbeleidsplanning	1
1.1. Beschrijving van de communicatie- en participatieacties	1
1.1.1. Cultuurbeleidscoördinator	1
1.1.2. Regiegroep	1
1.1.3. Cultuurenquête	2
1.1.4. Interviews	3
1.1.5. Andere	8
1.1.6. Conclusie	8
1.2. Synergie met andere beleidsplannen	9
1.2.1. Gemeentelijk beleidsplan 2001-2006	9
1.2.2. Bibliotheekbeleidsplan 2002-2007	9
1.2.3. Jeugdwerkbeleidsplan 2002-2004	9
1.2.4. Jeugdruimteplan 2002-2006	10
1.2.5. Mobiliteitsplan	10
1.2.6. Ontwerp gemeentelijk ruimtelijk structuurplan	11
1.2.7. Ontwerp gemeentelijk milieubeleidsplan	11
1.2.8. Zorgstrategisch plan (in opmaak)	11
1.2.9. Conclusie	12
Hoofdstuk 2 : Situatieschets	13
2.1. Maatschappelijke context	13
2.1.1. Situering	13
2.1.2. Cultuurhistorische achtergrond	13
2.1.3. Bestuurs- en adviesorganen	17
2.1.3.1. Bestuursorganen	17
2.1.3.2. Adviesorganen	19
2.1.4. Demografische gegevens	19
2.1.5. Sociaal-economische gegevens	23
2.1.6. Geografische feiten en ruimtelijke ordening	36
2.2. Het cultuurbeleid en het culturele veld	39
2.2.1. Gemeentelijke diensten	39
2.2.1.1. Dienst cultuur	39
2.2.1.2. Archiefdienst	48
2.2.1.3. Informatiedienst	49
2.2.1.4. Gemeentelijke openbare bibliotheek	52
2.2.1.5. Jeugddienst	59
2.2.1.6. Dienst voor Toerisme vzw	66
2.2.1.7. Sociale dienst/pensioendienst/seniorendienst	73
2.2.1.8. Sportdienst	74

2.2.2.	Culturele infrastructuur	76
2.2.2.1.	Gemeentelijke culturele infrastructuur	76
2.2.2.2.	Niet-gemeentelijke culturele infrastructuur	77
2.2.3.	Sociaal-cultureel werk	78
2.2.3.1.	Verenigingen	78
2.2.3.2.	Feest- en straatcomités	82
2.2.3.3.	Bewonersplatform St.-Pieterswijk De Panne	82
2.2.3.4.	Vrienden van de rusthuizen De Panne-Adinkerke	82
2.2.3.5.	Horeca	82
2.2.3.6.	Unizo	83
2.2.3.7.	Amateurkunstenaars	83
2.2.3.8.	Volwassenenvorming	84
2.2.4.	Gemeentelijke culturele raad	86
2.2.5.	Erfgoed	88
2.2.5.1.	Beschermde stadsgezichten	88
2.2.5.2.	Beschermde monumenten	89
2.2.5.3.	Beschermde landschappen	90
2.2.5.4.	Musea	90
2.2.5.5.	Panneboot P1	91
2.2.6.	Kunsten	92
2.2.6.1.	Academies	92
2.2.6.2.	Professionele kunstenaars	93
2.2.7.	Samenwerkingsverbanden	94
2.2.7.1.	Op gemeentelijk niveau	94
2.2.7.1.1.	Jumelages	94
2.2.7.1.2.	Adoptiedorp Andrea Nasa (Roemenië)	94
2.2.7.1.3.	Initiatieven met onze Noord-Franse burens	95
2.2.7.1.3.1.	Vanuit de gemeentelijke dienst Cultuur	95
2.2.7.1.3.2.	Vanuit de dienst voor Toerisme	95
2.2.7.1.4.	Intergemeentelijk cultureel samenwerkingsverband 5-Art	96
2.2.7.2.	Op regionaal niveau	97
2.2.7.2.1.	De Cultuurbus	97
2.2.7.2.2.	2003 Beaufort	98
2.2.7.2.3.	Literaai 2003	98
2.2.8.	Varia	100
Hoofdstuk 3 : Gemotiveerde conclusies		101

Hoofdstuk 4 : Visie op cultuur en cultuurbeleid	106
Hoofdstuk 5/6 : Algemene & concrete doelstellingen, beleidsinstrumenten & middelen	108
1. Een kwalitatief cultuurbeleid wordt ondersteund door de cultuurbeleidscoördinator en de gemeentelijke dienst Cultuur	109
2. Het gemeenschapscentrum is een bruisend centrum voor de hele gemeenschap	110
3. Door de nodige aandacht te besteden aan publiciteit en promotie nemen meer inwoners en toeristen deel aan het culturele gebeuren in onze gemeente	112
4. De burgers vinden in de gemeente een cultuuraanbod dat zowel amateurkunsten als een professioneel cultuuraanbod omvat	114
5. Met het oog op het versterken van het sociale weefsel wordt gelegenheid tot ontmoeting, feest en culturele programmering door verenigingen en particulieren gestimuleerd	116
6. De jeugd als cultuurconsument en –producent van vandaag en morgen	119
7. Het erfgoed is een belangrijke troef voor het Pannese cultuurleven en voor het toerisme	121
8. Intergemeentelijke samenwerking en internationale samenwerking worden bestendig en gestimuleerd	125
9. De informatie en communicatie rond cultuurbeleid gebeurt vanuit een integrale aanpak	127
Situering en motivering van de besteding van de te verwachten 1 EUR per inwoner per jaar voor bijzondere en vernieuwende initiatieven	128
Hoofdstuk 7 : Afspraken omtrent implementatie, evaluatie en bijsturing	130
7.1 Implementatie	130
7.2 Evaluatie en bijsturing	130
Bijlagen	132
1. Cultuurenquête	
2. Verwerking enquête bevolking	
3. Verwerking enquête cultuurbestand	
4. Bibliotheekbeleidsplan 2002-2007	
5. Gemeentelijk reglement voor het ter beschikking stellen van de gemeentelijke infrastructuur	
6. Gemeentelijk reglement voor het ter beschikking stellen van feestmateriaal	
7. Samenstelling van het beheersorgaan van het gemeenschapscentrum	
8. Organiek reglement van het beheersorgaan van het gemeenschapscentrum	
9. Subsidiereglement van de culturele en socio-culturele verenigingen	
10. Statuten van de gemeentelijke culturele raad over het cultuurbeleidsplan	
11. Advies van de gemeentelijke culturele raad over het cultuurbeleidsplan	
12. Gemeenteraadsbeslissing houdende de goedkeuring van het cultuurbeleidsplan	

Hoofdstuk 1:
Het proces van cultuurbeleidsplanning

1.1. Beschrijving van de communicatie- en participatieacties

De campagne "Cultuur, geen verre buur" liep als een rode draad doorheen het hele communicatie- en participatieproces. De bedoeling hiervan was én is de herkenbaarheid te bevorderen. Het nieuwe logo staat zowel voor het cultuurbeleidsplan als het aanspreekpunt van de gemeente, met de achterliggende gedachte dat cultuur mensen dichterbij elkaar brengt.

Reeds van in het begin van de planningsperiode werden acties op touw gezet om zoveel mogelijk mensen te bereiken en te betrekken bij het proces van beleidsplanning. De doelstellingen die hierbij nagestreefd werden, beperkten zich niet tot éénrichtingsverkeer en informatieve mededelingen, al waren die wel een constante tijdens het planningsproces. Andere acties werden opgezet met als doel de betrokkenheid te vergroten via verschillende inspraakkanalen.

1.1.1. Cultuurbeleidscoördinator

Op 1 januari 2003 werd Geert VANTHUYNE aangesteld als cultuurbeleidscoördinator. Hij zal deze opdracht combineren met zijn functie van ambtenaar bij de gemeentelijke dienst Cultuur. Deze combinatie biedt hem de mogelijkheid om heel concreet en direct processen te lokaliseren en te sturen in functie van een integraal cultuurbeleid. Zijn jarenlange ervaring binnen de gemeentelijke dienst Cultuur verrijken de mogelijkheden dienaangaande extra. Daarenboven is het voor de belanghebbende culturele actoren niet oninteressant om een vertrouwd en bekwaam aanspreekpunt te hebben voor wat betreft de planning, de actualisering en de evaluatie van een integraal cultuurbeleid. Reeds binnen zijn opdracht bij de gemeentelijke dienst Cultuur was het de bedoeling om culturele actoren op elkaar af te stemmen en systematisch te resulteren in een zichtbaar gemeentelijk cultureel netwerk. In dat opzicht is de benoeming van de cultuurbeleidscoördinator een formele bevestiging van de huidige praktijk en een stimulans voor de toekomst. Op 20 en 28 februari 2003 volgde hij bovendien bij Cultuur Lokaal de introductietweedaagse cultuurbeleidsplanning voor startende cultuurbeleidscoördinatoren.

1.1.2. Regiegroep

De regiegroep werd de denktank en de motor van het planningsproces. Deze groep heeft zich tot doel gesteld de belangen, behoeften en verwachtingen van de verschillende betrokken actoren tot hun recht te doen komen en gezamenlijk een brede blik op en een ruime kennis van het culturele veld in de gemeente te hanteren. De regiegroep is de stuurgroep voor de cultuurbeleidscoördinator. De groep bereidt het hele planningsproces voor, stuurt het bij en rondt het af. De uiteindelijke redactie van het cultuurbeleidsplan ligt in handen van de gemeentelijke dienst Cultuur onder leiding van de cultuurbeleidscoördinator.

De regiegroep bestaat uit:

- Christophe COFFYN, bibliothecaris
- Valery D'HAENEN, namens de dienst voor Toerisme
- Kris JONCKHEERE, sociale dienst/pensioendienst/seniorendienst
- Riet SCHOCKAERT, informatiedienst
- Serge VAN DAMME, schepen van Cultuur
- Geert VANTHUYNE, cultuurbeleidscoördinator
- Yves VANTHUYNE, voorzitter gemeentelijke culturele raad
- John VERMOTE, jeugdconsulent

1.1.3. Cultuurenquête (BIJLAGE 1)

Een enquête is een ideale manier om op korte termijn een representatief deel van de bevolking te bevragen. Van in het begin wordt duidelijk geopteerd om deze enquête niet door een professioneel bureau te laten opmaken, dit om nodeloze uitgaven te vermijden. In deze enquête is gepeild naar de bevindingen omtrent het huidige aanbod, de knelpunten en de verwachtingen. Om de mensen extra te stimuleren deze enquête in te vullen, zijn er een aantal mooie kunstboeken te winnen. Tijdens de openbare vergadering van de gemeentelijke culturele raad van dinsdag 25 november 2003, trok een onschuldige hand de tien "winnaars" van het fotoboek "Een zomer aan zee" van Annie van Gemert.

Eenzijds wordt de cultuurenquête naar een representatief deel van de bevolking gestuurd. De gemeente wordt in acht zones (Verkaveling Noord, Verkaveling Zuid, Centrum, Verkaveling Oost, Sint-Pieterskwartier, Oosthoek, Dorp Adinkerke, Veld Adinkerke) opgedeeld. In iedere zone worden drie vrouwen en drie mannen geselecteerd volgens vijf verschillende leeftijdscategorieën (tussen 10 & 18 jaar, 19 & 35 jaar, 36 & 55 jaar, 56 & 69 jaar, 70+). 240 personen ontvangen de enquête in hun brievenbus. 26 personen, of een kleine 11 %, hebben de enquête ook daadwerkelijk ingevuld en terugbezorgd. Dit is op zich niet zo'n hoge respons. Toch hebben wij hier heel wat aan gehad, niet op z'n minst gezien heel wat personen de open ruimte aan het einde van de enquête hebben benut om hun opmerkingen of soms fantastische ideeën te noteren.
BIJLAGE 2 Verwerking enquête bevolking

- algemene vaststellingen: Eerst en vooral is het opmerkelijk dat 69% van de geïnterviewden van de bevolking in meer of mindere mate blijkt deel te nemen aan culturele activiteiten in de gemeente. De geënquêteerden kennen de meeste evenementen en activiteiten die jaarlijks door de dienst Cultuur worden georganiseerd en in de enquête worden opgesomd. Ze zijn er in het algemeen wel tevreden over. Enkel de jaarlijkse Ambulatio Sculptorum scoort slecht op het vlak van bekendheid en bijgevolg ook qua tevredenheid. Misschien komt dit omdat het evenement in 2003 niet plaatsgreep. Ook het gemeenschapshuis in Adinkerke is als culturele infrastructuur slecht gekend. Over het intergemeentelijke samenwerkingsverband 5-Art is de bevolking eveneens onwetend en slechts één vijfde van de ondervraagden kent de functie van de gemeentelijke culturele raad. Ze beschouwen de activiteiten van de dienst Cultuur en de culturele organisaties als aanvullend (en niet als concurrerend). Uit de enquête komt ook naar voor dat er volgens de bevolking te weinig films, toneelstukken en concerten worden aangeboden. 50% van de geïnterviewden vindt het inrichten van busdiensten naar allerhande culturele manifestaties in de streek een goed initiatief. Ze zijn dan ook bereid voor een dergelijke busrit een kleine financiële bijdrage te leveren. Een van hun bemerkings is dat de dienst Cultuur niet toegankelijk is voor iedereen, velen krijgen geen uitnodiging of zien geen affiches, ze vragen dan ook wat meer bekendmaking vooraf. De helft van de ondervraagden is geen lid van de bibliotheek, het merendeel van de niet-leden heeft wel al de bibliotheek bezocht. De meesten gaan niet naar de bibliotheek omdat ze er geen interesse voor hebben of omdat ze niet vertrouwd zijn met de bibliotheek. De leden vinden vooral de mogelijkheid van een online catalogus en het online reserveren en verlengen van boeken een interessante optie voor de toekomst, ook een video-aanbod (& MSN-messenger) zou welkom zijn. Enkele niet-leden zouden een DVD-aanbod appreciëren.

Anderzijds wordt dezelfde cultuurenquête, maar met een ander herkenningsteken, naar het cultuurbestand van de gemeentelijke dienst Cultuur gestuurd. Dit bestand, bestaande uit 225 adressen in De Panne en Adinkerke, zijn personen die zelf gevraagd hebben om op de activiteiten van de dienst Cultuur te worden uitgenodigd. 55 personen, of 24 %, brachten de ingevulde enquête bij ons binnen. Een bijzonder subjectief publiek, maar dat neemt niet weg dat wij ook hun reacties met de nodige ernst hebben opgevat. Bovendien konden wij uit veel van deze enquêtes bijzonder interessante conclusies en suggesties halen.
BIJLAGE 3 Verwerking enquête cultuurbestand

- algemene vaststellingen: Op de vraag of er bepaalde activiteiten zijn die momenteel om de één of de andere reden niet of onvoldoende ingericht worden in onze gemeente en die de geënquêteerden graag hadden gezien, springen vooral de antwoorden "film" en in mindere mate "concerten" in het oog. Op het vlak van de culturele infrastructuur valt opnieuw op dat het gemeenschapshuis in Adinkerke in vergelijking met de andere culturele faciliteiten minder gekend is (zie resultaten enquête cultuurbestand). Het gemeenschapshuis scoort - samen met De Korre - wat tevredenheid betreft trouwens beduidend slechter dan de infrastructuur in het gemeentehuis. Als ontbrekende infrastructuur vermelden de cultuurliefhebbers vooral een filmzaal/cinema. 65% van de geënquêteerden zou in de gemeente ook graag een aparte programmatie voor senioren zien (in de week/ 's namiddags), dit in tegenstelling tot de geïnterviewde getuigen van de seniorenverenigingen die betwijfelen of dit succes zou hebben, gezien zij zelf immers al moeite hebben om genoeg publiek te vinden voor hun eigen activiteiten. De helft van de mensen vindt dat de activiteiten ingericht door de dienst Cultuur en de activiteiten ingericht door de verenigingen elkaar aanvullen. Heel wat mensen hebben tenslotte nog suggesties in verband met het toekomstig cultuurbeleid, enkele voorbeelden : tentoonstellingen organiseren rond bepaalde beroepen zoals de visserij, beenhouwerijen, een thematentoonstelling opzetten over Clem Schouwenaars en de Moeren, zorgen voor een permanente tentoonstellingsruimte voor het kunstpatrimonium van de gemeente. Over de bibliotheek is er grote tevredenheid. Een vaak gehoorde opmerking: te weinig of slechte openingsuren. In de toekomst zien ze een eventueel aanbod van DVD's en de mogelijkheid om via de website de catalogus te raadplegen, te reserveren en boeken te verlengen wel zitten.

1.1.4. Interviews

Aangezien in een enquête het aantal vragen beperkt is en wij niet in de mogelijkheid zijn te vragen om bepaalde antwoorden meer te motiveren, vinden wij het interessant om via interviews met zogenaamde bevoorrechte getuigen dieper in te gaan op de visie en verwachtingen van de inwoners. Bij het aanwijzen van deze bevoorrechte getuigen hebben wij naar een zo groot mogelijke diversiteit in leeftijd, interesse en engagement gestreefd. Cultureel medewerker Karine VERANNEMAN voerde met deze getuigen een persoonlijk gesprek aan de hand van een open vraagstelling.

√ culturele en socio-culturele verenigingen

- gestelde vragen :
 - Hoe is de relatie van uw vereniging tot de dienst Cultuur/culturele raad/gemeente ?
 - Wat vindt u van het culturele aanbod ?
 - Wat vindt u van de culturele infrastructuur ?
 - Wat vindt u van de informatieverstrekking omtrent cultuur ?
 - Heeft de dienst Cultuur genoeg middelen ter beschikking ? Levert zij met deze middelen goed werk ?
 - Welke suggesties hebt u voor het toekomstig cultuurbeleid ?

- getuigen : Norbert BECUE, voorzitter Gezinsbond; Etienne BREEM, Dorpsraad Adinkerke; Denis BUTSTRAEN, voorzitter toneelgezelschap; Herman CALCOEN, bestuurslid Davidsfonds; Paul COFFYN, bestuurslid Koninklijke Harmonie Nu of Nooit; Josiane COPIN, bestuurslid KAV Adinkerke; Jacques DE BACKER, secretaris feestcomité De Panne Centrum; Claude DECLERCQ, bestuurslid filatelievereniging Leopold I; Maria DEVACHT, voorzitter KAV De Panne; Hugo DEVOS, lid Koninklijke Toneelvereniging Kink Kank Hoorn; Jean-Pierre DEZEURE, bestuurslid KWB; Luc HAEDENS, bestuurslid IPA Westhoek; Michel MAES, voorzitter carnavalvereniging De Beren; Luc VANDAMME, voorzitter carnavalvereniging De Buisshoeden; Marcella VANDENBERGHE, bestuurslid KVLV

- algemene vaststellingen : De meeste verenigingen zijn zeer tevreden over de culturele infrastructuur, het aanbod en de werking van de dienst Cultuur, de bibliotheek en het gemeentelijk informatieblad "De Panne Leeft" (toch qua inhoud). Het reglement voor het gebruik van de gemeentelijke infrastructuur en materiaal kan echter niet op veel bijval rekenen van de meeste verenigingen: de administratie is te ingewikkeld, de prijzen zijn te hoog (zalen/materiaal/uren technieker), soms zijn er ook technische problemen. Er wordt ook geopperd dat er bij de bevolking – en de politici - weinig interesse leeft voor Cultuur. Enkele verenigingen vinden dat de druk/lay-out van "De Panne Leeft" niet zo goed is. De meest voorkomende suggesties zijn : wat meer avondvoorstellingen organiseren, bussen inrichten naar grote evenementen, werken aan een eenvoudiger administratie voor het huren van materiaal/zalen met minder dure prijzen, "De Panne Leeft" wat moderniseren en zo misschien de interesse van de bevolking meer opwekken.

√ seniorenverenigingen

- gestelde vragen :
- Hoe is de relatie van uw vereniging tot de dienst Cultuur/culturele raad/gemeente ?
 - Wat vindt u van het culturele aanbod ?
 - Wat vindt u van de culturele infrastructuur ?
 - Wat vindt u van de informatieverstrekking omtrent cultuur ?
 - Heeft de dienst Cultuur genoeg middelen ter beschikking ? Levert zij met deze middelen goed werk ?
 - Welke suggesties hebt u voor het toekomstig cultuurbeleid

- getuigen : Gerard DEBRABANDERE, voorzitter VVVG; Freddy DEFOORT, voorzitter seniorenraad; Simonne DEHOUCK, voorzitter Christelijke Beweging Gepensioneerden; Leon DEVOS, bestuurslid Christelijke Bond der Gepensioneerden; Lucienne LAPLASSE, voorzitter De Gulden Parel; Simonne STORME, bestuurslid Liberale Gepensioneerden; Anne-Marie TAHON, ondervoorzitter Socialistische Gepensioneerden, ondervoorzitter gemeentelijke culturele raad; Emmanuel VAN DE WOESTYNE, voorzitter Club Rustende Middengroepen

- algemene vaststellingen : Het merendeel van de seniorenverenigingen vindt het aanbod goed (vooral Open Monumentendag en 2003 Beaufort scoren hoog). Ze zijn ook tevreden over de reeds bestaande infrastructuur, de bibliotheek, de inspanningen van de dienst Cultuur en het infoblad "De Panne Leeft". Negatieve kritieken zijn er voor het complexe reglement en de ingewikkelde administratie wat betreft de huur van zalen/materiaal, ook de hoge prijzen worden niet gewaardeerd. De seniorenverenigingen verwonderen zich niet alleen over het tekort aan interesse van de bevolking (heel veel – vooral oudere – mensen nemen niet de moeite om "De Panne Leeft" te lezen), maar ook over de geringe interesse en de kleine respons van de politici. Ze vinden dat de seniorenverenigingen, die toch een groot gedeelte van de bevolking vertegenwoordigen en de dienst Cultuur wat meer middelen zouden mogen krijgen. Verder vertoont het aanbod een hiaat wat betreft film en theater. Ook een grote gezellige zaal ontbreekt in de gemeente. Als suggesties springen vooral de organisatie van busreizen en meer avondvoorstellingen in het oog. Ook hechten de verenigingen groot belang aan de vlugge komst van een senioren- en jeugdcentrum op het Koningsplein. Verder vinden ze dat er moet gestreefd worden naar een optimale coördinatie tussen de verschillende gemeentelijke diensten, adviesraden en organisaties ook wat betreft programmatie. Een specifieke programmatie van de dienst Cultuur naar de senioren toe is niet nodig, de seniorenverenigingen richten zelf al genoeg activiteiten in en slagen er maar nipt in genoeg publiek te mobiliseren.

√ kinderen (van 6 tot 12 jaar)

- gestelde vragen :
- Hoe heb je gehoord dat er vandaag een activiteit was ?
 - Ben je al veel gekomen ? Is het altijd iets anders ?
 - Wat vond je het leukst, tot nu toe ?
 - Wat zou je nog eens willen ?
 - Wat vind je van de zaal ?

- getuigen : Aaron (6); Aline (7); Elize (7); Ellen (11); Isabelle (10); Jana (7); Kimberley (8); Laurens (9); Nini (9); Sara (10); Seddik (10); Simon (8); Steffie (8); Wouter (8); Wannes (6) (gesprekjes afgenomen na afloop van verschillende activiteiten voor kinderen in de gemeente)

- algemene vaststellingen : De kinderen zijn verheugd over de diversiteit aan activiteiten die aangeboden worden. Ze vinden film en toneel het leukst (misschien wat meer toneelstukjes?). Meestal horen de kinderen over de activiteiten via de school (flyers Jeugddienst) of de dienst Toerisme. Misschien zou het toch nuttig zijn indien de dienst Toerisme ook flyers bezorgt aan de scholen, als ze iets organiseren voor kinderen.

√ jongeren/jeugd

- gestelde vragen :
- Wat zijn je bezigheden, momenteel, in de culturele sfeer ?
 - Vind je dat je voldoende gesteund wordt door de Jeugddienst ? Of zijn er zaken die ontbreken, waar tekort wordt geschoten ?
 - Heb je opmerkingen over het aanbod aan cultuur, de culturele infrastructuur of de informatieverstrekking rond cultuur in De Panne ?

- getuigen : Thijs BLANCKAERT, lid hip-hop groepje; Sven CLAUW, praeses studentenclub Moeder Kloeffe; Michael DELEERSNIJDER, professioneel muzikant; Miguel DEPLA, DJ/fuiforganisator; Myriam DERIEMAECCKER, mede-oprichter Chiro; Bas FEYS (en Seppe VERSCHUERE), oprichters CD-label; Jochen LUYSSSEN, DJ; Tom MOLLET, voorzitter jeugdraad/skatevereniging; Luc VANDENBERGHE, master Zeescouts; Jurgen VANDEWALLE, organisator/verhuurder materiaal

- algemene vaststellingen : De ondervraagde jongeren zijn erg tevreden over de inspanningen van de Jeugddienst. Ze vinden het aanbod en de infrastructuur aangaande Cultuur over het algemeen wel goed, maar specifieke zaken naar de jeugd toe ontbreken. De bibliotheek vinden ze een positieve zaak en ook het gemeentelijk informatieblad weten ze te waarderen, al hebben sommigen wel moeite met een volgens hen verouderde lay-out, stijl, naam. Negatief is volgens hen het ontbreken van faciliteiten voor fuiven en optredens, het geringe aanbod voor 15-25-jarigen en het ontbreken van een deftig jeugdcentrum. Daar moet in de toekomst aan gewerkt worden. Enkel en enkele hekelen ook de geringe aandacht van het gemeentebestuur voor de jeugd, het schepencollege staat ook niet open voor voorstellen van jeugdige initiatiefnemers. Veel getuigen benadrukken dat er in De Panne echt heel wat jong, muzikaal talent rondloopt. Er zou meer moeten gedaan worden voor deze jongeren, eventueel via subsidiëring van de opname van demo's of door het aanbieden van gelegenheden om op te treden. Een initiatief in het kader van de Week van de Amateurkunsten, zoals een vrij podium speciaal gewijd aan onder andere jonge groepjes en DJ's vinden ze dan ook heel positief. Ze merken op dat de organisatie misschien beter kan gebeuren in samenwerking met de Jeugddienst, die op dat vlak toch al wat meer ervaring heeft. Verder hebben ze nog heel wat andere ideeën voor toekomstige activiteiten : graffiti-festival, Carribean Day, enz.

√ scholen

- gestelde vragen :
 - Wat vindt u van het culturele aanbod ?
 - Wat vindt u van de culturele infrastructuur ?
 - Wat vindt u van de informatieverstrekking omtrent cultuur ?
 - Heeft de dienst Cultuur genoeg middelen ter beschikking ? Levert zij met deze middelen goed werk ?
 - Zijn er zaken die door de dienst Cultuur in samenwerking met de scholen zouden kunnen georganiseerd worden ?
 - Welke suggesties hebt u voor het toekomstig cultuurbeleid

- getuigen : Gerard BEUN, directeur Immaculata-Instituut lager- en kleuteronderwijs, afdeling St. Pieters; Guido CALCOEN, directeur Immaculata-Instituut lager onderwijs; Gudrun CATTEEUW, coördinator BKO De Jutter; Patrick CLAERHOUDT, leraar KTA secundair onderwijs; Alain DEGRAEVE, leraar Immaculata-Instituut secundair onderwijs; Marc PLYSER, directeur lager- en kleuteronderwijs De Tuimelaar; Jean-Pierre VERMOTE, directeur gemeentelijke basisschool Adinkerke; Hugo SEVENOIS, directeur Immaculata-Instituut secundair onderwijs

- algemene vaststellingen : De vertegenwoordigers van de scholen zijn tevreden over de culturele infrastructuur, de bibliotheek, het informatieblad "De Panne Leeft". Ook de aanwinsten De Scharbiellie en Le Chalutier worden als zeer waardevol beschouwd. Ze vermelden wel volgende tekorten in het aanbod : er wordt te weinig film aangeboden en er ontbreekt een museum of een andere faciliteit met informatie over de geschiedenis van De Panne. Specifiek voor het onderwijs is er te weinig aanbod – al dan niet tijdens de schooluren – voor leerlingen van de middelbare school, kinderen van het lager onderwijs en vooral voor kleuters. Nu dienen de scholen al te vaak naar Koksijde te gaan voor bijvoorbeeld jeugdtheater, poppentheater, poppenkast, concerten en kinderfilms. De diverse getuigen zouden een aanbod van de dienst Cultuur naar/of in samenwerking met de scholen zeker appreciëren. Nog een negatief punt : de getuigen zijn niet echt te spreken over de hoge kostprijzen voor het huren van zalen, materiaal en voor de werkuren van het gemeentepersoneel. Verder vinden sommige scholen dat er soms met twee maten en twee gewichten wordt gewogen voor de verschillende onderwijsnetten (sommigen krijgen zalen gratis, anderen moeten betalen). De verschillende geïnterviewden geven ook wat suggesties voor een verruiming van het globaal aanbod : klank- en lichtspel in de duinen, straatanimatie bij vissershuisjes, het verzamelen en optekenen van oude volksverhalen en daar iets rond doen, apart infoblaadje voor Cultuur.

√ politici

- gestelde vragen :
 - Wat vindt u van het culturele aanbod ?
 - Wat vindt u van de culturele infrastructuur ?
 - Wat vindt u van de informatieverstrekking omtrent cultuur ?
 - Welke suggesties hebt u voor het toekomstig cultuurbeleid

- getuigen : Francis ACOU, onafhankelijk gemeenteraadslid; Johan BLIECK, gemeenteraadslid V.D.; Olivier CUVELIER, gemeenteraadslid VEDA; Bram DEGRIECK, gemeenteraadslid V.D.; Norbert DESIERE, gemeenteraadslid VEDA; Michèle VANDERMEEREN, gemeenteraadslid VEDA; Christiane VERSTRAETE, OCMW-raadslid V.D.; Eliane VLAMINCK, OCMW-raadslid VEDA

- algemene vaststellingen : De politici hebben veel waardering voor de grote inzet van de dienst Cultuur, die zich uit in een ruim aanbod. Ook de bibliotheek scoort hoog. De infrastructuur is nu dankzij de aankoop van het uit te bouwen Cultuurhuis De Scharbiellie veel verbeterd. De inhoud van het gemeentelijk informatieblad is van hoog niveau, de vormgeving daarentegen laat volgens hen wat te wensen over : het mag wat volkser, speelser, frisser, dynamischer met een groter lettertype en wat meer tekeningen en humor. Ook het reglement voor het gebruik van de gemeentelijke infrastructuur wordt gehekeld. Verder vinden ze dat er wat meer avondvoorstellingen mogen georganiseerd worden, om de vernieuwde zaal optimaal te benutten. Hierbij denken ze aan film, theater, humor. Ook mag de programmatie wat minder elitair worden, met veel aandacht voor de gewone bevolking en de jeugd. Het inrichten van busritten naar grote, populaire evenementen vinden ze dan ook een pluspunt. Verder benadrukken ze ook dat het Cultuurhuis De Scharbiellie door opgeleid personeel zeker ook in het weekend dient opgehouden te worden. Dit zou het imago van De Panne wat kunnen opkrikken. Een suggestie : een tentoonstelling rond de geschiedenis van het koningshuis in De Panne (koninklijke villa's, kapel paters Oblaten, Leopold I-monument), ook met duiding op de verschillende historische plaatsen, eventueel ook in samenwerking met de scholen (bijvoorbeeld met een opstellenwedstrijd en/of een zoektocht voor de kinderen).

√ deskundigen

- gestelde vragen :
 - Wat vindt u van het culturele aanbod ?
 - Wat vindt u van de culturele infrastructuur ?
 - Wat vindt u van de informatieverstrekking omtrent cultuur ?
 - Heeft de dienst Cultuur voldoende middelen ter beschikking ? Levert zij met deze middelen goed werk ?
 - Welke suggesties hebt u voor het toekomstig cultuurbeleid

- getuigen : René BILLIAU, gepensioneerd leraar/ecoloog; Huguette BRIGOU, gepensioneerd leerkracht, voorzitter beheersorgaan bibliotheek; Stéphane BUYENS, restaurantuitbater, voorzitter Horeca De Panne; Filip CLAES, directeur St. Bernardus rust- en verzorgingstehuis; Johan DEGRIECK, ereburgemeester; Yannick DEGRYSE, gewezen voorzitter jeugdorkest Zaterli; Philippe DELACAUW, architect, oud-vice-voorzitter gemeentelijke culturele raad; Caroline DEMEYER, professionele zangeres; Robert DEMUYSERE, gepensioneerd zelfstandige, voorzitter kerkfabriek, verzamelaar; Luc DEVRIESE, directeur Muziekschool; Germain DEZEURE, oud-schepen van Cultuur; Hilaire DOOM, priester; Rika DRIESENS, gids bezoekerscentrum IWVA; Daniël DU FOUR, eerste voorzitter gemeentelijke culturele raad; Johan GEERTS, gepensioneerd schoolhoofd; Robrecht GHEERAERT, priester, kalligraaf; Stéphan HOUTMAN, priester; Luc HOUTSAEGER, oud-schepen van Cultuur, kunstenaar; Yvette FERYN-LUYTTEN, oud-directeur dienst voor Toerisme vzw; Guido MAHIEU, gepensioneerd militair, heemkundige; Robert MARICAU, deskundige gemeentelijke culturele raad; Chris MOENECLAËY, gepensioneerd zelfstandige; Lucien PELFRENE, gepensioneerd uitbater horecazaak, muzikant; Ma-Lou STEVENS, amateurkunstenaar; Guy VAN BECKEVOORT, directeur Westhoek-Academie; Véronique VANDEVOORDE, kalligrafe; Will VANSTEENE, bewonersplatform St. Pieterswijk De Panne; Eddy VOET, restaurantuitbater, kunstliefhebber; Eddy WALRAEVE, professioneel kunstenaar

- algemene vaststellingen : Ook de deskundigen zijn het er in grote mate over eens dat het cultuurbeleid in de gemeente in gunstige zin evolueert: het aanbod groeit (met hierbij een speciale vermelding van 2003 Beaufort en de Week van de Amateurkunsten, twee hoogtepunten), de infrastructuur is verbeterd met als laatste aanwinsten De Scharbiellie en Le Chalutier, de nieuwe bibliotheek is een grote troef geworden. Ze benadrukken hierbij ook het grote belang van "De Panne Leeft", dat een uitstekend informatieblad is. Er zijn wel wat opmerkingen over het beperkt aanbod van film, theater en muziek. Ook voor jongeren is er niet zo'n groot aanbod. De bestaande infrastructuur is goed, maar wordt wel niet altijd optimaal gebruikt. De gemeente zou toch nog enkele middelgrote lokalen, een fuifzaal, een gemeoedelijk zaaltje voor theater en een grote mooie zaal kunnen gebruiken. Het geplande senioren- en jeugdcentrum zou al een grote stap in de goeie richting zijn. Enkele deskundigen vinden dat "De Panne Leeft" wat pittiger, kernachtiger, visueller mag worden (bepaalde technieken die de dagbladen gebruiken zouden hierbij heel nuttig zijn). Er moet ook gezocht worden naar andere informatiekanalen om de inwoners, die over het algemeen weinig interesse hebben voor Cultuur, beter te bereiken en op die manier te stimuleren tot Cultuur, ook voor de scholen is hier een grote taak weggelegd. In de toekomst dient het aanbod wat minder elitair, wat meer volks te worden, enkele mogelijkheden : meer populaire avondvoorstellingen (theater, film), inrichten van bussen naar grote evenementen, een artiestenpleintje, kunst op straat, ook kan er werk gemaakt worden van bordjes met duiding bij belangrijke monumenten. Enkele accenten die in het toekomstig cultuurbeleid van de gemeente toch zouden moeten aanwezig zijn : goeie uitbouw van de projecten De Scharbiellie en Le Chalutier, aandacht voor het geschiedkundig verleden en patrimonium, meer aandacht voor de jeugd, investeren in kleinschalige initiatieven die het wonen in de gemeente gezelliger maken.

1.1.5. Andere

√ Naast de cultuurenquête en de veelvuldige interviews krijgen alle inwoners de kans om hun bijdrage aan dit beleidsplan te leveren. Dit gebeurt door een uitnodiging om tijdens twee openbare vergaderingen van de gemeentelijke culturele raad, op respectievelijk dinsdag 25 maart 2003 en dinsdag 25 november 2003, in gesprek te treden met de schepen van Cultuur en de cultuurbeleidscoördinator. De inwoners worden hiervoor uitgenodigd via het gemeentelijke informatieblad, affiches en de plaatselijke media. De reacties die er op beide avonden kwamen, duiden vooral op bestaande frustraties. Zo waren er vragen over infrastructuur en samenwerking met andere culturele partners.

√ Via het gemeentelijke informatieblad "De Panne Leeft" en de website van de gemeente, worden de inwoners op regelmatige basis geïnformeerd over de vorderingen van het cultuurbeleidsplan. De doelstelling is zowel informeren, als oproepen tot participatie.

1.1.6. Conclusie

Uit voorgaande blijkt dat het gemeentebestuur en de regiegroep sterk heeft geïnvesteerd in het installeren van een breed draagvlak in het kader van de totstandkoming van het gemeentelijke cultuurbeleidsplan.

Vanuit de regiegroep is er intensief gezocht naar die manieren van communicatie en participatie die een groot deel van de bevolking kunnen bereiken en tegelijkertijd haalbaar zijn om binnen een bepaalde termijn uit te voeren.

Soms moeizaam, soms vlot en zelfs filosofisch, zo verliepen de participatieacties met individuen en groepen. Duidelijk is wel dat mensen blij zijn dat hun menig expliciet wordt gevraagd, dat er tijd genomen wordt om te luisteren en dat er werk gemaakt wordt van een verdere uitbouw van een eigen culturele identiteit.

Voor het eerst wordt er echt nagedacht over cultuur en het culturele leven. Er is een zekere dynamiek ontstaan die ongetwijfeld verder zal leven in de gemeente.

1.2. Synergie met andere beleidsplannen

Eén van de fundamentele aspecten van het lokaal cultuurbeleid is het “integraal” cultuurbeleid. De Panne heeft naast het cultuurbeleidsplan een aantal andere beleidsplannen die rechtstreeks of onrechtstreeks het culturele domein bestrijken. Deze werden alle in functie van dit beleidsplan gelezen en besproken met de desbetreffende verantwoordelijke. Er werd over gewaakt dat er geen tegenstrijdigheden in de ontwikkelde visies zijn. Nieuwe inzichten in dit beleidsplan kunnen ongetwijfeld leiden tot aanpassingen in de volgende versies van andere plannen en vice versa.

1.2.1. Gemeentelijk beleidsplan 2001-2006

Bij de opmaak van het gemeentelijk beleidsplan in 2001, werd reeds rekening gehouden met het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal gemeentelijk cultuurbeleid. Uiteraard bood het hoofdstuk Cultuur stof die in dit cultuurbeleidsplan werd uitgewerkt, maar ook in andere hoofdstukken zoals bibliotheek, jeugd, senioren, onderwijs, milieu, ruimtelijke ordening, sport, toerisme en communicatie vonden wij raakvlakken met en aandachtspunten voor Cultuur.

Bijzondere aandacht ging verder naar het bibliotheekbeleidsplan, jeugdwerkbeleidsplan, jeugdruimteplan en mobiliteitsplan. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en milieubeleidsplan naderen hun eindfase. Aan het zorgstrategisch plan wordt nog gewerkt. Al deze plannen werden samen met de betrokken diensten doorgenomen en belangrijke krachtlijnen werden meegenomen in het cultuurbeleidsplan.

1.2.2. Bibliotheekbeleidsplan 2002-2007 (BIJLAGE 4)

- *De burger kan in de bibliotheek terecht met al zijn vragen en wensen die als doel hebben zichzelf verder te ontwikkelen en te kunnen deelnemen aan het maatschappelijk gebeuren (de burger beschikt over een brede waaier aan informatie).*
- *De culturele competentie van de burger vergroten en meer laten participeren aan cultuur (de burger is goed geïnformeerd over het aanbod van de eigen gemeente op cultureel vlak, de bibliotheek speelt een actieve rol in het culturele leven van de gemeente).*
- *De burger associeert de bibliotheek met levenslang leren (aansluiten op de vragen vanuit het onderwijs).*
- *De bibliotheek vormt een schakel binnen het sociale weefsel van de gemeente (de bibliotheek nodigt uit tot persoonlijk contact tussen burgers).*

1.2.3. Jeugdwerkbeleidsplan 2002-2004

Doelstellingen :

4. Nieuwe jeugdwerkinitiatieven die een antwoord bieden op een tekort in het bestaande aanbod (zowel op territoriaal vlak als leeftijdsgebonden) krijgen de volle steun en aandacht om hun werking uit te bouwen via een projectsubsidie

13. In Adinkerke zal verhoogde aandacht besteed worden aan de uitbouw van een jeugdwerkinitiatief.

14. In de wijken Koksijdeweg-Oosthoek-St. Pieterswijk zal de wijkwerking verder aandacht krijgen.

Voor de uitvoering van doelstellingen 13 en 14 zal gewerkt worden met organisaties die ervaring hebben met het werken met specifieke doelgroepen.

22. De jeugdraad moet geleidelijk kunnen uitgroeien tot hét middel bij uitstek voor het evalueren van het gemeentelijk jeugdbeleid en de spil van nieuwe ideeën en voorstellen. Een samenwerking met de leerlingenraden zal beoogd worden.

27. Er zal een nieuw jeugdcentrum voorzien worden als onderdeel van het nieuwe dienstencentrum. Daarin zullen alle voorzieningen van een volwaardig jeugdcentrum een plaats krijgen. Deze zijn: een ruimte voor een jeugdhuiswerking, een jeugddienst, een JIP,

vergaderruimtes, gemakkelijk gebruik van de feestzaal voor optredens, fuiven, tentoonstellingen, repetitieruimtes,...

28. Bij de uitbouw van de lokalen van de speelpleinwerking zal ervoor gezorgd worden dat de lokalen dienst kunnen doen als clublokaal van diverse andere initiatieven (studentenclub Moeder Kloeffe, buurtwerking, voetbalverenigingen, wijkwerking, ...).

29. Er zal een jeugdwelzijnsoverleg opgestart worden, waarbij alle inspanningen voor de jeugd van de diverse gemeentelijke diensten op elkaar zullen afgestemd worden. Er wordt werk gemaakt van een éénduidig jeugdbeleid met de algemene visie als drijfveer. Minimaal worden alle diensten één keer per jaar samen gebracht. Met de diverse diensten zal apart overleg gepleegd worden indien zij initiatieven opzetten of beleidsplannen opmaken.

30. Er zal zo veel mogelijk intergemeentelijk samengewerkt worden met de buurgemeenten. Telkens zal vooraf door de jeugddienst en de jeugdschepen bepaald worden of een samenwerking zinvol of wenselijk is. Daartoe wordt het opgezette overleg van de regionale welzijnsraad verder gesteund en uitgebouwd. De gemeente kan initiatieven nemen als gevolg van dit samenwerkingsverband. De concrete invulling wordt telkens in het jaarplan opgenomen.

34. Er zal werk gemaakt worden van een fuifbeleid. Dit zal gebeuren met alle verenigingen die op het grondgebied evenementen organiseren. Er zal gewerkt worden aan een volledig beleidsplan dat aan de hand van goede voorbeelden zal vorm krijgen.

35. In het kader van het fuifbeleidsplan zal onderzocht worden op welke manier fuif-, concert- of festivalbezoekers zich op een veilige manier kunnen verplaatsen; dit probleem zal intergemeentelijk aangepakt worden.

39. Evenementen voor de jeugd zullen op een duidelijke manier zichtbaar gemaakt worden voor de doelgroep.

43. Via het gemeentelijk informatieblad moet de info voor de jeugd duidelijker naar voor komen. De attractiviteit van het onderdeel "jeugd" zal verzorgd worden.

1.2.4. Jeugdruimteplan 2002-2006

- *Er is veel vraag naar fuifruimte en er is nood aan een goed uitgebouwd jeugdcentrum. Eén van de doelstellingen van het JRP is dat men werk zal maken van een fuifbeleid. Dat zal gebeuren met alle verenigingen die op het grondgebied evenementen organiseren.*

- *Men zal zoeken naar gemeentelijke en private plaatsen waar kleine en grote fuiven georganiseerd kunnen worden. Samenwerking tussen de jeugthuizen van Koksijde en De Panne (De Pit en De Bulte).*

- *Inspraakbeleid uitwerken voor kinderen en jongeren, zodat de jeugd meer ruimte krijgt in beleidsbeslissingen.*

- *Zoveel als mogelijk gevolg geven aan aanvragen voor manifestaties, straatanimatie en andere vormen van jongerencultuur, zodat deze geïntegreerd raken in het maatschappelijk gebeuren. Jeugd krijgt een plaats in het cultuurbeleidsplan.*

1.2.5. Mobiliteitsplan

Gewenste verkeersstructuur

- *Hiërarchie aan wegnemen*

 - *Kamstructuur*

- *Gericht parkeerbeleid*

 - *P & R-parking en randparkings*

 - *Betalend parkeerbeleid uitbreiden in kern*

 - *Residentieel parkeren in Dumontwijk*

 - *Uitdunnen van het aantal parkeerplaatsen*

- *Maximaal uitbouwen van een fietsroutenetwerk*

- *Uitbouw van een voetgangersnetwerk*

 - *Dumontwijk*

 - *Reservaat- en duingebieden*

- *Optimaliseren openbaar vervoernet*

1.2.6. Ontwerp gemeentelijk ruimtelijk structuurplan

- *Herwaardering gebied Sint Pieterskwartier :*

Het St. Pieterskwartier is gesitueerd ten zuidoosten van het centrumgedeelte van De Panne. Het gebied wordt gekenmerkt door een sterk verouderde woon- en leefstructuur (achterstand zowel naar het socio-economisch profiel bewoners, als naar de bouwfysische toestand). De belangrijkste doelstellingen zijn vnl. het stimuleren van de woonfunctie in het algemeen, het verstevigen van het winkelapparaat, verwerving van inbreidings- en renovatiezones, renovatieaanpak van de sociale woonwijk, de uitbouw van een pandenbeleid en de heraanleg en/of verfraaiing van het openbaar domein. Het BPA werd in belangrijke mate gerealiseerd o.a. via de bouw van 54 sociale woningen door de gemeente, de renovatie van de sociale woningen van de Veurnse bouwmaatschappij en de herinrichting van het openbaar domein. Ook de private sector voerde een aantal projecten uit (o.a. hoek Kerkstraat – Westhoeklaan).

- *Opmaken BPA voor de Dumontwijk :*

Het gemeentebestuur streeft ernaar om de ruimtelijke draagkracht van het gebied te verzekeren en de kwaliteit en de eigenheid van de wijk te bewaren. Een BPA voor de Dumontwijk moet zorgen voor het behoud van het specifiek karakter van de wijk in zijn totaliteit. Hierdoor kan er tevens rechtszekerheid gecreëerd worden voor het gemeentebestuur, de eigenaars en de investeerders, waardoor de druk van promotoren op de Dumontwijk zal worden weggenomen. Om te vermijden dat de druk zich zal verplaatsen naar de wijk Zeelaan – Zeedriek – Prins Albertlaan, is het dan ook aangewezen om voor deze wijk op langere termijn een BPA of ruimtelijk uitvoeringsplan op te stellen. De opmaak van het BPA zal in samenwerking met de afdeling Monumenten en Landschappen opgestart worden, die een historische studie zullen opmaken. De visie van het mobiliteitsplan en de resultaten van het in opmaak zijnde verkeerscirculatieplan voor de Dumontwijk zullen hierin worden mee opgenomen.

1.2.7. Ontwerp gemeentelijk milieubeleidsplan. Deel 1 – natuur/landschap/groen/bos *Acties gericht op het behoud van cultuurhistorische waarden en de verbetering van het landschapsbeeld :*

- *Herstelbeheer van klein onroerend historisch erfgoed, park Kykhill : fontein, pomp, regenwaterput, ingangspoorten*
- *Herstelbeheer van dijken, greppels, sluizen, waterlopen enz. in De Moeren, met landschappelijk belang*
- *Herstelbeheer van buurtwegen, kerkwegels en andere historische paden en routes*
- *Oude kazerne Kindervreugde behouden en stimuleren om als chambres d'hotels of landschapstoerisme te verhuren*
- *Bunkers behouden met muurvegetaties en inrichten als vleermuizenreservaat (Langeleedstraat)*
- *Landschapsgradiënten tonen aan bevolking door landschapsfietsroutes enz.*
- *Panoramatoren over Dumontwijk en duinen*
- *Erfgoedwandeling in Dumontwijk o.a. verder organiseren*

1.2.8. Zorgstrategisch plan (in opmaak)

Het is de intentie van het gemeentebestuur om een lokaal dienstencentrum in te planten op het Koningsplein. Het centrum zal een driedelige indeling krijgen; aan de linkerkant komt een seniorencentrum, aan de rechterkant een jeugdcentrum en centraal een polyvalente zaal. Naast het centrum zal tevens een skate-piste aangelegd worden. Beiden, senioren en jongeren, zijn reeds geruime tijd op zoek naar een vaste stek in onze gemeente. Dit centrum moet een oplossing bieden voor het gebrek aan een geschikte ontmoetings- en ontspanningsruimte voor zowel de georganiseerde als de niet-georganiseerde jeugd en senioren van De Panne. Bedoeling is een permanente ontmoetingsplaats te creëren, zowel voor de jeugd als de senioren, met een centraal dienstenaanbod dat tevens een informatiepunt is met een belangrijke doorverwijsfunctie. In het lokaal dienstencentrum zullen er allerhande activiteiten georganiseerd worden van zowel algemeen-informatieve,

algemeen-vormende als recreatieve aard. Het dienstencentrum zal overwegend gefinancierd worden met VIPA-middelen (Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden) en SIF-middelen (Sociaal ImpulsFonds)

1.2.9. Conclusie

Bij de opmaak van het cultuurbeleidsplan is er een voortdurende wisselwerking geweest met de betrokken diensten. Deze wisselwerking was zeker noodzakelijk om het cultuurbeleid in onze gemeente vorm te geven. Vanuit deze verschillende invalshoeken was het mogelijk om een veelzijdig plan op te stellen waar rekening werd gehouden met vele facetten van het culturele leven in De Panne.

Om gezamenlijke doelstellingen verder te kunnen uitwerken zal met de toekomstige gemeentelijke afdeling Welzijn en Vrije Tijd (jeugddienst, sportdienst, bibliotheek, dienst voor toerisme, dienst Cultuur en senioren dienst) regelmatig overlegd en samengewerkt worden. Naargelang de projecten die aan de orde zijn, zullen ook andere sectoren betrokken worden. Het is de bedoeling te komen tot een gestructureerd overleg tussen de verschillende gemeentelijke diensten. Beleidsplannen zullen in de toekomst van bij de oorsprong meer samen worden geconcipeerd en geïntegreerd.

Hoofdstuk 2:

Situatieschets

2.1. Maatschappelijke context

2.1.1. Situering

De Panne is de meest westelijke badplaats van de Vlaamse kust, grenzend aan Frankrijk. De gemeente is samengesteld uit De Panne en Adinkerke. De Panne is gelegen in de provincie West-Vlaanderen. Gerechtelijk en administratief behoort De Panne tot het arrondissement Veurne, het gerechtelijk kanton Veurne en het bisdom Brugge.

2.1.2. Cultuurhistorische achtergrond

Het grondgebied van Adinkerke ligt tussen een oude en een jonge duinengordel. Wat nu "Cabour Duinen & Museum" heet (genoemd naar de vroegere Franse eigenaar), is wat overblijft van de oude duinen van Adinkerke-Ghyvelde, gevormd minstens 5000 jaar geleden. Het huidige domein is in feite het enige dat aan de zogenaamde Duinkerke II-transgressie (circa 250-650 na Christus) of overstroming kon weerstaan. Het zeewater kwam dus tot hier, vandaar de kalkrijke oorsprong van het duinzand.

De bewoningsgeschiedenis van de jongere duinengordel tussen De Panne (Vlaams natuurreserveaat De Westhoek) en Bray-Dunes (F) gaat terug tot de 5de eeuw vóór Christus. In de late IJzertijd of La Tène-periode (van de 5de tot de 1ste eeuw vóór Christus) leefden de mensen er van de veeteelt en de zoutwinning. Sporen van bewoning tijdens de Romeinse overheersing (van 70 na Christus tot circa 268 na Christus), werden hier eveneens aangetroffen. Op het einde van de 7de eeuw ontstond op deze plaats een bloeiende laat-Merovingische - Karolingische handelsnederzetting (Iserae Portus?). Ze vormde een belangrijke schakel in het drukke toenmalige West-Europese handelsverkeer. Tussen de 10de en de eerste helft van de 13de eeuw situeerde zich hier een middeleeuwse nederzetting. De mensen hielden er zich voornamelijk bezig met veeteelt, akkerbouw en strandvisserij. Daarna werd het gebied tussen de jonge duinengordel en de zee verlaten.

De huidige duinvorming gebeurde tussen de 9de en de 12de eeuw. Deze streek maakte inmiddels deel uit van de grafelijke domeinen. Het polderlandschap kwam er in de loop van de 12de eeuw economisch tot ontwikkeling. De vruchtbare grond was immers uiterst geschikt om aan landbouw te doen. Het is ook gedurende deze periode dat Adinkerke ontstaat.

In de loop van de 11de eeuw werd het gebied rondom Veurne opgenomen in de kasselrij Veurne-Ambacht. "Adenkercka" is de - tot nog toe - oudst gekende vorm van de plaatsnaam Adinkerke en komt voor in een pauselijke bulle van 4 oktober 1123. Dat impliceert dat de streek reeds eerder - voor 1123 - bevolkt moet zijn geweest.

De Adinkerkse economie was dus gedurende eeuwen uitsluitend op landbouw en veeteelt afgestemd. Enkele historisch gegroeide hoeven herinneren hier nog altijd aan. Adinkerke had een veelbelovende toekomst voor zich... De voortdurende bedreiging van ondersteuning van landbouwgronden door zand, de vele oorlogen en socio-economische problemen zorgden ervoor dat de aangroei van de relatief kleine dorpsgemeenschap steeds is uitgebleven. In 1469 telde Adinkerke ongeveer 400 inwoners; 529 inwoners in 1759.

Voor 1553 was Adinkerke een parochie van het bisdom Terwaan (F), na 1553 van het bisdom Ieper, vanaf 1801 van het bisdom Gent en sinds 1834 van het bisdom Brugge.

In de eerste helft van de 17de eeuw, onder de aartshertogen Albrecht en Isabella, kenden onze gewesten een periode van voorspoed. Tussen 1619 en 1627 legde schilder, architect, economist en ingenieur Wensel Cobergher de Moeren (3 500 ha) droog. Rond 1640 werd de nieuwe vaart van Veurne naar Duinkerken (F), het zogenaamde Nieuw Gedelf, voltooid.

Al vlug volgden echter pest en rampspoed. Ook onder het Oostenrijkse bestuur ging het Adinkerke niet voor de wind, en tijdens de Franse Revolutie vielen de Fransen de streek herhaaldelijk binnen. De Sint-Audomaruskerk is hiervan een schoolvoorbeeld. De wijding van de oorspronkelijke kruiskerk gebeurde in 1120 door Jan van Waasten, bisschop van Terwaan. In 1567 werd ze, met uitzondering van de toren en het transept, door de geuzen vernield. De hugenoten hielden er lelijk huis in 1657, en in 1793 staken de Franse troepen de kerk in brand. De huidige neogotische hallenkerk werd omstreeks 1855 opgetrokken.

In december 1782, onder het Oostenrijkse bewind, richtte keizer Jozef II een brief aan de gemeenten rond de kuststreek, waarin hij hen met aandrang verzocht de kustvisserij te stimuleren. Zes vooraanstaande burgers van Veurne, waaronder burgemeester Ferdinand De Man en griffier Norbertus Marrannes, vatten het plan op om in een duingebied dat ze "Kerckepanne" noemden, een vissersnederzetting uit te bouwen. Dit gehucht, dat later ook wel "Josephsdorp" genoemd werd, situeerde zich tussen de jonge duinengordel en de zee. Vandaag zou het zich bevinden aan de Veurnestraat, meer bepaald tussen de Zeelaan en de Kasteelstraat. Op 23 juni 1783 volgde de keizerlijke goedkeuring en begin januari 1784 stelden de zes vennoten de statuten van de "Societeyt van de Kerckepanne" op. Na 1789 stierf deze maatschappij evenwel een zachte dood.

De huidige route Veurnestraat-Koninklijke Baan-Leopold I-Esplanade, de eerste Zee-laan als het ware, kwam vòr 1788 tot stand. De kleine vissersgemeenschap werd in februari 1789 bij de parochie Adinkerke gevoegd en maakte vanaf 1799 administratief deel uit van de gemeente Adinkerke. In de duinen van het gehucht De Panne, grondgebied Adinkerke, zette Leopold van Saksen-Coburg op 17 juli 1831 als eerste Koning der Belgen voet op Belgische bodem.

Grootgrondbezitter en filantroop Pieter (Pierre) Louis Antoine Bortier (Diksmuide 1805 - Brussel 1879) erfde rond 1830 ongeveer 650 ha duingrond in De Panne. In mei 1831 opende hij er het eerder primitieve *Pavillon des Bains*. Deze ontmoetingsplaats van de Veurnse en Engelse "beau monde" bevond zich aan de huidige Leopold I-Esplanade. Een 10-tal jaar later bouwde hij in de buurt van het *Pavillon des Bains* een eigen zomervilla in Italiaanse stijl.

Pieter Bortier was een man met een sterk ontwikkeld sociaal gevoel. Hij was het, die als één van de eersten met het idee speelde om, in de duinen van De Panne, voorzieningen voor behoeftige kinderen aan te leggen. Het project werd echter nooit gerealiseerd.

Pieter Bortier leverde evenwel enorme inspanningen voor de verbetering van het lot van de kleine, verarmde vissersgemeenschap van De Panne. We stellen vast, dat vanaf het midden van de 19de eeuw de haringvangst bloeide en het vissersdorp groeide. De huidige parochiekerk Sint-Pieters was oorspronkelijk een kleine kapel, gebouwd door toedoen van weduwe Emilie Calmeyn-Bortier (de zuster van Pieter Bortier) ten behoeve van het vissersvolk. De weg Adinkerke-De Panne werd in 1892 geplaveid. De bekendste visser van De Panne is vandaag Petrus Decreton (1853-1939), bijgenaamd Pier Kloeffe. Hij ging tot negen maal met een "galette" op IJslandvaart.

Hoewel De Panne geen haven bezat, had het rond 1900, na Oostende, de grootste vissersvloot van de hele Vlaamse kust. De typische "panneschuiten" (boten met een platte bodem) moesten dan ook telkens weer op het strand worden getrokken. Met de dood in 1911 van pastoor Seraphyn Dequidt, die sinds 1906 een grote voorvechter was van het project "De Panne-Schuilhaven", viel de droom van een eigen haven definitief aan diggelen. De vissers weken uit, wat de teloorgang van de visserij tot gevolg had.

Vanaf het midden van de 19de eeuw vonden ook de eerste toeristen hun weg naar De Panne. Aanvankelijk stuitte deze ontwikkeling op tegenstrijdige standpunten. Pieter Bortier was het ontluikende toerisme niet genegen, hij remde het zelfs doelbewust af.

Sinds 5 februari 1870 was de spoorlijn Lichtervelde-Adinkerke-Duinkerken (F) in gebruik. Op hetzelfde ogenblik kwamen in de nabijheid van het *Pavillon des Bains* een eerste kursaal (een houten loods op palen) en enkele paviljoenen, alsook verschenen de eerste hotels en pensions rond de huidige kruispunten Veurnestraat/Kerkstraat en Zeelaan/Zeedijk. De Panne werd een ontmoetingsplaats van kunstschilders (François Musin, Louis Artan de Saint-Martin, Armand Heins) en letterkundigen (Hendrik Conscience, Karel Van de Woestijne). Kunstenaars leefden er als kluzenaars-van-de-zee.

Nieuwe grootgrondbezitters, waaronder de familie Ollevier, waren het toerisme wel genegen. Op initiatief van Pedro Ollevier, directeur van de Veurnse Nationale Bank, realiseerde de Franse aannemer Arthur Bonzel rond 1892 de huidige Zee-laan. Deze cruciale verbindingsweg tussen "het dorp" (kruispunt Veurnestraat/Kerkstraat) en "de zee", week af van het meer traditionele geometrische patroon. De weg omzeilde in een sierlijke bocht de Kykhillduin. Dit project vormde de ruggengraat voor de verdere urbanistische ontplooiing van de badplaats. En tegen het einde van de 19de eeuw was ook in De Panne de vooruitgang niet meer te remmen.

Tussen 1892 en 1913 kwam onder leiding van de Brusselse architect Albert Dumont (Neufchâteau 1853 - Sint-Gillis 1920), bijgestaan door andere architecten als zijn stadsgenoot Georges Hobé (1854-1936) en de Kortrijkzaan Jozef Viérin (1872-1949), de eerste globale urbanisatiefase van De Panne tot stand. Alexis Dumont, een zoon van Albert Dumont, tekende in 1902/04 het aanlegplan van de verkaveling uit. Aldus ontstond de pittoreske "Dumontwijk".

Aan de grondslag van het project lag de toen vanuit Engeland opkomende tuinwijkgedachte, met dien verstande dat het oorspronkelijke sociale basisprincipe, hier plaats moest ruimen voor een elitaire en speculatieve vorm van vakantieverblijf. Kenmerkend voor deze pittoreske urbanisatie was de inplanting met respect voor het natuurlijke duinreliëf van een nieuwe woonvorm, de landelijke cottage. De alleenstaande, geïndividualiseerde cottages of duinhuisjes, middenin goed geproportioneerde percelen (tuinen), getuigden van een praktische en rationele architectuur.

De "charmante" Dumontwijk vormde een waardig alternatief ten opzichte van de "stedelijke" commerciële assen Zeelaan-Duinkerkelaan-Nieuwpoortlaan. Deze assen werden gekenmerkt door heterogene lintbebouwing, soms met neobarokke en regionale neo-Vlaamse renaissancistische invloed, soms in art nouveau- of art decostijl.

Hoewel aangepast aan de stijlevoluties van de tijd, werd voor nieuwe verkavelingen in De Panne, de cottagestijl ook na de Eerste Wereldoorlog verder toegepast. Nagenoeg gelijktijdig ontstond evenwel een reactie tegen deze pittoreske stijl, in de vorm van een architecturale vernieuwing door middel van een sobere, zakelijke en functionele vormgeving. Kenmerkend voor deze modernistische stijl waren het platte dak, de sterk afgeronde hoeken, de doorlopende raampartijen, het gebruik van beton voor constructief belangrijke en decoratieve onderdelen en het nastreven van een picturaal effect door het gebruik van kleurrijke tegels, sierbakstenen en granito. Oorspronkelijk werd het modernisme door Brusselse bouwmeesters in De Panne geïntroduceerd (Jean-Jules Eggericx, Raphael Verwilghen), maar al vlug kregen deze navolging bij een aantal plaatselijke architecten (Louis Legein, Oscar Vermeesch).

Eugenie Terlinck-Baelden, bijgenaamd "*la mère de La Panne*", speelde een niet onbelangrijke rol bij de verdere uitbating van de toeristische infrastructuur. Onder haar impuls groeide *Chalet Terlinck*, op de hoek van de Zeelaan en de Zeedijk, uit tot een vermaard hotel. Om haar hotelgasten af te halen, organiseerde ze vanaf 1894 per koets het traject station Adinkerke-hotel Terlinck. Vanaf 1901 verbond een paardentram het station met het hotel. De elektrische tramlijn Oostende-De Panne was in 1928 een feit. De

"Koninklijke Baan", gestart onder impuls van koning Leopold II, bereikte De Panne pas in 1933.

In De Panne werd de eerste moderne zeilwagen gebouwd. We schrijven 1898. Het was een creatie van de gebroeders André en Benjamin Dumont. Wat begonnen was als een spel, groeide uit tot een sport. In 1909 werden op het strand van De Panne de eerste wedstrijden georganiseerd.

In 1907 vaardigde de gemeente Adinkerke het eerste badreglement uit. Op 24 juli 1911 werd het gehucht De Panne officieel van Adinkerke afgescheiden. Een nieuwe zelfstandige gemeente was geboren.

Ondertussen groeide de bevolking van De Panne gestadig aan. In 1887 telden we 1 310 inwoners; 2 900 inwoners in 1911; 4 541 in 1936; 5 381 in 1946. In 1926 kreeg De Panne een nieuwe parochie, die onder bescherming van Onze-Lieve-Vrouw werd geplaatst. De bouw van de neoromaanse kerk werd pas in 1937 voltooid.

De Panne speelde in beide wereldbranden een niet te miskennen rol. Vandaag herinneren nog een aantal eerbiedwaardige symbolen in onze gemeente aan deze zwarte bladzijden uit de vaderlandse geschiedenis. Tijdens de Eerste Wereldoorlog deed het *Grand Hôtel de L'Océan* op de Zeedijk dienst als fronthospitaal, onder de leiding van de Brusselse chirurg Antoine Depage. Gedurende deze periode verbleef de koninklijke familie in De Panne. Het is dan ook van hieruit dat koning Albert I de Belgische troepen leidde, terwijl de Belgische regering zich in het Franse Sainte-Adresse (Le Havre) vestigde. Het *Memoriaal Dunkirk Veterans* op de Leopold I-Esplanade werd in 1977 opgericht ter nagedachtenis van de *Operatie Dynamo*, die in mei 1940 meer dan 330 000 geallieerde soldaten op de stranden tussen De Panne en Gravelines (F) evacueerde.

Ook De Panne bleef in de jaren zeventig niet gespaard van bouwspeculatie en net als honderd jaar geleden vroeg men zich toen af, of het toerisme al dan niet een bedreiging vormde voor het natuurlijk kustpatrimonium. Vandaag probeert het Duinendecreet hierop een antwoord te formuleren. Geleidelijk aan heeft De Panne zich dus ontwikkeld van vissersdorp tot een op het toerisme en de handel afgestemde gemeente.

Door de speling van het lot werd op 1 januari 1977 de landelijke moedergemeente Adinkerke gefusioneerd met De Panne.

2.1.3. Bestuurs- en adviesorganen

2.1.3.1. Bestuursorganen

√ Gemeentebestuur De Panne

Gemeentehuis
Zeelaan 21
8660 De Panne
tel. (058) 42 16 16
fax (058) 42 16 17
e-mail gemeente@depanne.be

Openingsuren : maandag tot vrijdag van 9 tot 12 uur

√ Samenstelling van de gemeenteraad

De gemeenteraad bestaat uit de verkozen mandatarissen. In De Panne zijn er 21 gemeenteraadsleden. De meerderheid wordt gevormd door de groep VEDA.

Partij	VEDA (Vernieuwde Eenheidslijst De Panne-Adinkerke)	V.D. (Vrije Democraten)
Zetels	13	8

De 21 gemeenteraadsleden zijn:

Naam	Partij	Adres	Post code	Plaats
Willy VANHESTE	VEDA	Kasteelwijk 39	8660	ADINKERKE
Marc DECOUSSEMAEKER	VEDA	Witteberglaan 11	8660	DE PANNE
Roland FLORIZOONE	VEDA	Groene-Biezenlaan 15	8660	DE PANNE
Serge VAN DAMME	VEDA	Westhoeklaan 66	8860	DE PANNE
Robert BUTSRAEN	VEDA	Veldstraat 25	8660	ADINKERKE
Jean-Pierre CASSIERS	VEDA	A. Dumontlaan 22	8660	DE PANNE
Eric VANHEE	V.D.	Groene-Biezenlaan 27	8660	DE PANNE
Norbert DESIERE	VEDA	Duinhoekstraat 16	8660	ADINKERKE
Jaak DEBEERST	VEDA	Smekaertstraat 35	8660	ADINKERKE
Martine SPINNEWYN- VANDENBUSSCHE	VEDA	Ambachtstraat 12	8660	DE PANNE
Francis ACOU	V.D.	Prins Albertlaan 47	8660	DE PANNE
Frans DUJYCK	V.D.	Smekaertstraat 26	8660	ADINKERKE
Inge DECLERCK	V.D.	Koksijdeweg 54	8660	DE PANNE
Michèle VANDERMEEREN	VEDA	Markt 19/501	8660	DE PANNE
Bram DEGRIECK	V.D.	Brouwersstraat 45	8660	DE PANNE
Nadia BLANCKAERT- GERRY	VEDA	Moeresteenweg 104	8660	ADINKERKE
Olivier CUVELIER	VEDA	Dorpsstraat 13	8660	ADINKERKE
Gilbert RAYMAEKERS	VEDA	Blauwe Distelweg 2	8660	DE PANNE
Johan BLIECK	V.D.	Kosterstraat 1	8660	ADINKERKE
Poi GEORGE	V.D.	Zeelaan 24	8660	DE PANNE
Ronny VAN ACKER	V.D.	Krekelstraat 3	8660	ADINKERKE

In De Panne komt de gemeenteraad in principe elke derde donderdag van de maand samen in de raadzaal van het gemeentehuis. Deze zittingen zijn openbaar, uitgezonderd als het om

personen gaat of wanneer twee derden van de aanwezigen dat vragen. De raad beslist bij meerderheid van stemmen.

√ **Samenstelling van het college van burgemeester en schepenen**

Het college van burgemeester en schepenen is binnen het gemeentebestuur het uitvoerend orgaan. Het zorgt ervoor dat de beslissingen van de gemeenteraad worden uitgevoerd. De burgemeester en schepenen worden door en uit de gemeenteraadsleden verkozen. Het college is steeds gezamenlijk verantwoordelijk en treedt op als een ploeg. De Panne telt naast de burgemeester 4 schepenen, met een specifiek takenpakket.

Willy Vanheste, burgemeester (VEDA)

Kasteelwijk 39, 8660 Adinkerke, tel. (058)41 05 55

Burgerlijke stand – kieszaken – bevolking – militie – brandweer – volksgezondheid – land- en tuinbouw – visserij – rechtszaken – erediensten – verkeer – veiligheid – informatica – administratie – politie

Marc Decoussemaeker, eerste schepen (VEDA)

Witteberglaan 11, 8660 De Panne, tel. (058)42 02 22

Toerisme – handel, middenstand en lokale economie – kustreddingsdienst – verenigingsleven – feesten en evenementen – leefmilieu
De eerste schepen zal desgevallend fungeren als plaatsvervangend burgemeester.

Roland Florizoone, tweede schepen (VEDA)

Groene-Biezenlaan 15, 8660 De Panne, tel. (058)42 04 04

Openbare werken – ruimtelijke ordening en stedenbouw – beheer van de technische dienst – stadsvernieuwing – groenvoorzieningen – parken en plantsoenen – reinigingsdienst – energie en nutsvoorzieningen – waters en bossen – begraafplaatsen

Serge Van Damme, derde schepen (VEDA)

Westhoeklaan 66, 8660 De Panne, tel. (058)41 33 43

Financiën – gemeentelijk patrimonium – cultuur – schone kunsten – musea – kunstonderwijs – bibliotheken – vaderlandslievende verenigingen

Robert Butsraen, vierde schepen (VEDA)

Veldstraat 25, 8660 Adinkerke, tel. (058)41 38 75

Sport – recreatie – jeugdbeleid – seniorenbeleid – onderwijs – huisvesting – relaties met OCMW – sociale zaken

√ **Gemeentesecretaris**

Daniël Witdouck

Gemeentehuis, Zeelaan 21, 8660 De Panne, tel. (058) 42 16 16, fax (058) 42 16 17, e-mail secretaris@depanne.be

De gemeentesecretaris is de hoogste ambtenaar van de gemeente. Hij leidt de gemeentelijke diensten en is het hoofd van het personeel. Hij woont de vergaderingen bij van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen, en stelt van beide ook de notulen op.

2.1.3.2. Adviesorganen

- de gemeentelijke culturele raad (zie punt 2.2.4.)
- de gemeentelijke jeugdraad
- de gemeentelijke milieuraad
- de gemeentelijke preventieraad
- de gemeentelijke seniorenraad
- de gemeentelijke sportraad.
- de gecoro

2.1.4. Demografische gegevens

Op 31 december 2002 telde De Panne 9.921 inwoners, waarvan 7.328 in de deelgemeente De Panne en 2.593 in de deelgemeente Adinkerke. (cijfergegevens CEVI)

√ loop der bevolking in de laatste 20 jaar (toestand op 31 december 2002)

(gegevens rijksregister – officiële cijfers)

JAAR	AANTAL INWONERS	JAARLIJKSE TOENAME/AFNAME
1980	9.567	+ 4
1981	9.467	- 100
1982	9.466	- 1
1983	9.459	- 7
1984	9.431	- 28
1985	9.402	- 29
1986	9.422	+ 20
1987	9.487	+ 65
1988	9.555	+ 68
1989	9.619	+ 64
1990	9.720	+ 101
1991	9.786	+ 66
1992	9.811	+ 25
1993	9.909	+ 98
1994	9.971	+ 62
1995	9.980	+ 9
1996	9.989	+ 9
1997	9.868	- 121
1998	9.764	- 104
1999	9.727	- 37
2000	9.886	+ 159
2001	9.875	- 11
2002	9.841	- 34

√ geografische spreiding van de bevolking per 31 december 2002

volledige gemeente De Panne – Adinkerke
Belgen, vreemdelingen (incl. wachtregister)

Leeftijdsgroepen	Mannen	Vrouwen	Totaal	In %
van 0 tot 2 jaar	157	111	268	2.7%
van 3 tot 6 jaar	179	175	354	3.5 %
van 7 tot 16 jaar	497	472	969	9.7 %
van 17 tot 17 jaar	51	47	98	0.9 %
van 18 tot 20 jaar	137	130	267	2.6 %
van 21 tot 59 jaar	2.417	2.394	4.811	48.4 %
van 60 tot 65 jaar	370	415	785	7.9 %
van 66 tot 104 jaar	949	1.420	2.369	23.8 %
Totaal aktueel	4.757	5.164	9.921	
Totaal histor.	25.582	26.227	51.809	

hoofddorp De Panne

Leeftijdsgroepen	Mannen	Vrouwen	Totaal	In %
van 0 tot 2 jaar	101	71	172	2.3 %
van 3 tot 6 jaar	115	105	220	3.0 %
van 7 tot 16 jaar	320	295	615	8.3 %
van 17 tot 17 jaar	37	30	67	0.9 %
van 18 tot 20 jaar	96	79	175	2.3 %
van 21 tot 59 jaar	1.743	1.729	3.472	47.3 %
van 60 tot 65 jaar	301	359	660	9.0 %
van 66 tot 104 jaar	769	1.178	1.947	26.5 %
Totaal aktueel	3.482	3.846	7.328	
Totaal histor.	20.541	21.281	41.822	

woonkern Adinkerke

Leeftijdsgroepen	Mannen	Vrouwen	Totaal	In %
van 0 tot 2 jaar	56	40	96	3.7 %
van 3 tot 6 jaar	64	70	134	5.1 %
van 7 tot 16 jaar	177	177	354	13.6 %
van 17 tot 17 jaar	14	17	31	1.1 %
van 18 tot 20 jaar	41	51	92	3.5 %
van 21 tot 59 jaar	674	665	1.339	51.6 %
van 60 tot 65 jaar	69	56	125	4.8 %
van 66 tot 104 jaar	180	242	422	16.2 %
Totaal aktueel	1.275	1.318	2.593	
Totaal histor.	5.041	4.946	9.987	

De voorbije 20 jaar werd een totale groei van 375 inwoners genoteerd. Opvallend is dat het bevolkingsaandeel van hoofddorp De Panne constant daalt sinds 1988, terwijl er in woonkern Adinkerke een constante groei van het bevolkingsaantal waar te nemen is. De stijgende tendens is dus uitsluitend te wijten aan de evolutie in Adinkerke.

In Adinkerke is het verouderingsproces min of meer stabiel gebleven en is sinds 1988 maar lichtjes gestegen tot 22.9 %. Net iets meer dan 1 op 4 inwoners is hier nog jonger dan 21 en juist de helft van de inwoners is tussen de 21 en 59 jaar oud. Kusthoofddorp De Panne

kampt met een duidelijk verouderde bevolking, meer dan 1 op 4 inwoners bleek reeds in 1988 ouder dan 65. De trend tot vergrijzing zette zich verder en het percentage groeide aan tot 36.5% in 2000. Inmiddels zijn dus meer dan 1 op 3 inwoners ouder dan 65. De sterk verouderende bevolking is een typisch verschijnsel voor alle kustgemeenten, veroorzaakt door inwijking van gepensioneerden na hun actieve loopbaan.

De evolutie van het aantal private gezinnen ging tot 1997 steeds in stijgende lijn. Van 1990 tot 1997 noteren we een gemiddelde stijging van 55.37 gezinnen per jaar. De twee volgende jaren was er een lichte daling van het aantal gezinnen, 27 in het jaar 1998 en 15 in 1999. Voor het jaar 2000 noteerden we opnieuw een sterke stijging van maar liefst 104 gezinnen. In de periode 1971 - 2000 werd een gemiddelde toename van 40 gezinnen genoteerd, in de periode 1990 - 2000 was er een gemiddelde aangroei van 50.5 gezinnen per jaar. Op 31 december 2000 telde De Panne 4.644 private gezinnen met een gemiddelde gezinsgrootte van 2,12. Het aandeel van gezinnen zonder kinderen is met de periode van 10 jaar gestegen van 62% naar 69%. Voor De Panne gaan we ervan uit dat de belangrijkste oorzaken hiervoor de negatieve migratie bij de jonge actieven en de sterke inwijking van gepensioneerden na hun actieve loopbaan.

Promille	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Geboorte-coëfficiënt	10,08	11,33	11,02	9,51	9,12	8,50	9,04	9,10	9,72	8,73
Sterfte-coëfficiënt	12,60	13,94	13,02	9,21	13,78	15,36	14,39	10,62	14,17	15,95
Inwijdings-coëfficiënt	66,22	69,60	57,11	61,06	57,96	61,24	63,12	70,50	67,54	65,23
Uitwijdings-coëfficiënt	53,82	60,77	54,20	60,46	65,56	65,03	61,58	52,90	63,59	61,47

Het jaarlijks aantal geboorten (+/- 100) en het jaarlijks aantal sterften (+/- 130) zijn de afgelopen 10 jaar nagenoeg gelijk gebleven. De stijgende bevolking tot 1996 is, ondanks het hoger sterftecijfer, grotendeels te verklaren door een jaarlijks positief migratiesaldo (+50 eenheden). In de jaren 1996 tot 1998 is het jaarlijks emigratiecijfer echter sterker gestegen en terwijl het immigratiecijfer in de jaren 1997 tot 1998 daalde.

√ migratiebeweging

	Inwijking	Uitwijking	Migratiesaldo
1990	611	508	+ 103
1991	628	546	+ 82
1992	624	578	+ 46
1993	657	517	+ 140
1994	694	606	+ 88
1995	570	541	+ 29
1996	610	604	+ 6
1997	572	647	- 75
1998	598	635	- 37
1999	614	599	+ 15
2000	697	523	+ 174
2001	667	628	+ 39
2002	642	605	+ 37

Van de 605 personen die in 2002 De Panne verlieten, vertrokken er 521 naar een andere Belgische gemeente en 55 naar het buitenland 29 personen werden ambtshalve geschraapt. Van de 642 inwijkelingen waren er 585 afkomstig uit een andere Belgische gemeente en 57 uit het buitenland.

68 kandidaat politieke vluchtelingen zijn ingeschreven in het wachtregister tot uitspraak over hun "aanvraag politiek asiel".

Op 31 december 2002 waren in totaal 629 personen van vreemde nationaliteit ingeschreven in De Panne.

Nationaliteit	Vreemdelingen- register	Bevolkings- register	Totaal
Algerije	0	6	6
Bangladesh	1	2	3
Bosnië-Herzegowina	0	3	3
China	3	3	6
Colombia	0	1	1
Duitsland	1	18	19
Filipijnen	1	2	3
Frankrijk	11	380	391
Georgië	3	0	3
Griekenland	0	2	2
Groot-Brittannië	0	15	15
Indonesië	0	10	10
Italië	1	44	45
Joegoslavië	3	0	3
Kongo	0	1	1
Libanon	0	1	1
Luxemburg	0	2	2
Macedonië	0	1	1
Marokko	1	5	6
Mauritius	1	0	1
Nederland	1	40	41
OVN-vluchteling			
van Poolse herkomst	0	2	2
van Russische herkomst	1	0	1
Van Turkse herkomst	0	4	4
van Oezbekistaanse herkomst		3	0
	3		
Polen	1	1	2
Portugal	3	30	33
Pakistan	1	3	4
Roemenië	1	3	4
Rusland	0	2	2
Rwanda	1	0	1
Spanje	0	4	4
Thailand	0	2	2
Tunesië	1	0	1
Turkije	1	0	1
Unie d. Social. Sovjetrep.	0	1	1
Zweden	0	1	1
TOTAAL	40	589	629

2.1.5. Sociaal-economische gegevens

√ Huisvesting

Totale oppervlakte	2.390 ha	100 %
□ De Panne	901 ha	38 %
□ Adinkerke	1.489 ha	62 %
Bebouwde oppervlakte volgens kadaster	303 ha	12.6 %
Totaal aantal woonegelegenheden	11.481	100 %
□ De Panne	10.026	87 %
□ Adinkerke	1.455	13 %
Effectief bewoonde woonegelegenheden	4.644	100 %
□ De Panne	3.641	78 %
□ Adinkerke	1.003	22 %
Aantal tweede verblijven	6.074	100 %
□ De Panne	5.622	92.6 %
□ Adinkerke	452	7.4 %

Op 31 december 2000 telde De Panne – Adinkerke 11.481 woonegelegenheden, waarvan 1.455 op grondgebied Adinkerke en 10.026 op grondgebied De Panne. Hiervan zijn slechts 3.382 eengezinswoningen, de rest van de woonegelegenheden zit verspreid over 503 meergezinswoningen en appartementsgebouwen. 2/3 van de bevolking woont in een eengezinswoning.

Het grootste deel van de woningen in De Panne werd gebouwd in de periode 1900-1961, zo'n 64% van de gebouwen dateren uit deze periode. Vooral in de periode 1919-1945 werd er zeer intensief gebouwd (bijna 34%). De Panne zit dus met redelijk wat oude gebouwen.

Uit de volkstelling van 1991 leren we dat in hoofddorp De Panne slechts 14 % van de woonegelegenheden bestond uit open bebouwing en 10 % uit halfopen bebouwing. De gesloten bebouwing was in 1991 goed voor 23 %. De appartementen en studio's namen met 53 % de hoofdbrok voor hun rekening. In woonkern Adinkerke bestond 50 % van de woonegelegenheden uit open bebouwing (30 %) en halfopen bebouwing (20 %). De gesloten bebouwing vertegenwoordigde met 46 % de andere helft. De appartementen en studio's vertegenwoordigden in Adinkerke slechts 4% van de woonegelegenheden.

Uit de studie "Wonen in de Westhoek" van Pascal De Decker uit 2000 omtrent de woningkenmerken van bewoonde particuliere woningen met de gerieflijkheid bleek 41.36 % van de woningen binnen de kernbebouwing van Adinkerke te bestaan uit woningen met klein comfort en 24.08 % uit woningen zonder klein comfort. Slechts 8.21% van de woningen beschikt over een gemiddeld comfort en 25.81 % over groot comfort.

In De Panne zijn iets meer dan 50% van de woningen in gebruik als individuele tweede verblijf of als individuele huurvakantiewoning. Meer dan de helft ervan situeren zich in de wijk Westhoek, tussen de Zeedijk en het natuurreservaat, zij beslaan in die zone meer dan 75 % van het totale woningpakket.

De weekendverblijfparken langs de Duinhoekstraat zijn goed voor 7.2 % van het totale aanbod aan tweede verblijven binnen het volledige grondgebied. Binnen de deelgemeente Adinkerke vormen de twee vakantieparken 30 % van het totale aantal woonegelegenheden, binnen het historisch gegroeide woonlint op de duin-polderovergang langs de Duinhoek is dit net geen 60 %.

De cijfers omtrent de eigen bevolking moeten door de ligging van de gemeente aan de kust uiteraard aangevuld worden met de vakantiegangers en dagjesmensen die het grondgebied

bezoeken. Volgens de cijfers van de dienst voor toerisme en de politiediensten van De Panne loopt het totaal aantal aanwezige mensen in de weekends en de vakantieperiodes buiten de zomermaanden op tot gemiddeld 30.000 personen. Tijdens de zomervakanties zou dit aantal bezoekers oplopen tot 40.000 personen op weekdays en 70.000 tot zelfs 90.000 personen tijdens de weekends en op topdagen.

Het tekort aan betaalbare gronden voor de eigen bevolking ligt sinds twee decennia aan de basis van de sterke emigratiecijfers. In hoofddorp De Panne resten er in het residentiële deel van de Westhoekverkaveling nog een kleine 40 loten voor villabouw. De evolutie van de grondprijzen (+ 247.894,- EUR) houdt deze percelen volledig uit de betaalbare markt. In de woonkern Adinkerke is het aanbod aan bouwrijpe gronden via enkele verkavelingen gemonopoliseerd door twee aannemers - promotoren. De nv Villabouw Francis Bostoën realiseerde enerzijds de verkaveling in Adinkerke - Centrum, tussen de spoorweg en de Dorpsstraat, goed voor 148 percelen, waarvan 35 voor open bebouwing en de rest in halfopen maar hoofdzakelijk gesloten bebouwing. Eind 2001 waren 52 bouwvergunningen verleend waarvan er effectief 28 waren uitgevoerd. Anderzijds realiseerde dezelfde promotor in Adinkerke - Veld de verkaveling Achterveld, tussen de Veldstraat en de Duinkerkekeiweg, goed voor 33 loten in open bebouwing. Eind 2001 waren 18 bouwvergunningen verleend, die allen werden uitgevoerd. De restgronden tussen Veldstraat, Tuinwijkstraat en Duinkerkekeiweg werden verworven door promotor Matexi die een verkavelingaanvraag heeft ingediend voor 37 loten in open en halfopen bebouwing.

In totaal zijn er binnen de gemeente De Panne – Adinkerke 310 sociale woongelegenheden ter beschikking. Binnen hoofddorp De Panne zijn er 178 sociale woongelegenheden, de overige 132 zijn verspreid in woonkern Adinkerke.

Er zijn concrete plannen om tegen 2007 ongeveer 81 bijkomende sociale woongelegenheden op te richten. Voor hoofddorp De Panne zou hierdoor het aanbod op 208 sociale woongelegenheden gebracht worden, in woonkern Adinkerke zou het aanbod stijgen tot 159 eenheden.

De Veurnse Bouwmaatschappij verhuurt op het ogenblik 181 woningen. Hiervan bevinden zich 132 woningen in woonkern Adinkerke verspreid over de Tuinwijk met 44 woningen, de Kasteelwijk met 24 woningen, de Doornwijk met 18 woningen en 30 woningen in de Kamiel Topweg. In de Dorpsstraat werd een nieuw gebouw opgetrokken met 16 bejaardenflats. Het woningpatrimonium werd de laatste jaren grondig vernieuwd.

In hoofddorp De Panne bevinden zich 79 woningen, verspreid tussen de wijken St Elisabethlaan en Oostduinenstraat. De maatschappij verwierf recent nog enkele panden voor afbraak, waar via nieuwbouwprojecten een vijftiental woongelegenheden zullen in ondergebracht worden.

Het OCMW bezit 36 Domus Flandria woningen waarvan 16 in de nieuwe wijk “De Mikke” ten westen van woonkern Adinkerke, en 14 sociale appartementen in de Stationsstraat te Adinkerke. Aansluitend bij het appartementsgebouw in de Stationsstraat verwierf het OCMW de aanpalende eigendommen, goed voor een gevelbreedte van 30 meter en 20 appartementen. Via het project “Krap wordt Knap” dat kadert binnen de meesterproef van de Vlaamse Bouwmeester, een architectuurwedstrijd voor laatstejaarsstudenten, zullen nog 7 nieuwe sociale woningen gerealiseerd worden in centrum Adinkerke, 3 op de hoek Dorpsstraat – Kerkweg en 4 in de Stationsstraat aansluitend bij de eigendommen van het OCMW.

In hoofddorp De Panne bezit het OCMW 3 sociale woningen en 22 service flats. Begin 2001 is begonnen met de bouw van 24 bijkomende serviceflats in het centrum van hoofddorp De Panne. Het gemeentebestuur bezit 54 appartementen die zij te huur stelt tegen sociale

prijzen, allen gelegen in hoofddorp De Panne. Binnen het BPA Oosthoek - Noord zal het gemeentebestuur een nieuwbouwproject voor 15 woningen realiseren.

Het Regionaal Sociaal Verhuurkantoor Westkust beheert momenteel 8 appartementen in De Panne en 1 woning in Adinkerke. Verder plant de gemeente in 2004 nog de bouw van 3 gezinswoningen met elk 2 slaapkamers in de Stationsstraat, 3 gezinswoningen met elk 2 slaapkamers op de hoek Kerkweg – Dorpsstraat en 14 sociale appartementen in de Noorddreef.

√ **Tewerkstelling en werkloosheid**

In De Panne zijn het vooral de tertiaire en quartaire sectoren die het grootste aandeel van de bezoldigde tewerkstelling vertegenwoordigen. Bij ons neemt de tertiaire sector (handel) 50,96% van de bezoldigde tewerkstelling voor z'n rekening. De tewerkstelling in de tertiaire sector is sterk seizoensgebonden. In de tertiaire sector zijn vooral de kleinhandels, restaurants en hotels belangrijke categorieën. De quartaire sector (diensten) vertegenwoordigt in De Panne 41,44%. In deze sector zijn de grootste categorieën 'openbaar bestuur', 'onderwijs' en 'gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening'. De tewerkstelling in de primaire en secundaire sector zijn te verwaarlozen. De tewerkstelling in de industrie is te verwaarlozen.

Het is duidelijk dat de tertiaire en quartaire sectoren de belangrijkste zijn op het gebied van de tewerkstelling. De tertiaire en quartaire sector nemen in het arrondissement Veurne, de provincie West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest respectievelijk 36,93% en 42,44%, 32,43% en 32,96%, 38,10% en 31,50% in.

De beroepsbevolking (= aantal beroepsactieven) van een regio wordt gevormd door de werkzoekende en werkende inwoners van die regio. De beroepsbevolking is de laatste vijf jaar stabiel gebleven. In De Panne maakt de beroepsbevolking ongeveer 40% uit van de totale bevolking. In de kustgemeente De Panne is de beroepsbevolking (t.o.v. aantal inwoners) iets kleiner dan in de provincie en het gewest.

De activiteitsgraad geeft de mate aan waarin de bevolking, op actieve leeftijd, zich aanbiedt op de arbeidsmarkt. Dit wordt berekend door de beroepsbevolking te verhouden tot de bevolking op beroepsactieve leeftijd (18 jaar – 64 jaar). Daar de beroepsbevolking de laatste vijf jaar stabiel gebleven is, en ook de bevolking op beroepsactieve leeftijd niet onderhevig is aan grote veranderingen op korte termijn, is de activiteitsgraad vrij stabiel gebleven de laatste vijf jaar. In De Panne ligt de activiteitsgraad ongeveer even hoog als in het arrondissement, de provincie en het gewest.

Aantal Werkenden*

	1996		1997		1998		1999		2000	
	Absolute cijfers	% t.o.v. aantal inwoners	Absolute cijfers	% t.o.v. aantal inwoners	Absolute cijfers	% t.o.v. aantal inwoners	Absolute cijfers	% t.o.v. aantal inwoners	Absolute cijfers	% t.o.v. aantal inwoners
De Panne	3.697	37,12%	3.602	36,11%	3.564	36,15%	3.552	36,39%	3.582	36,84%

Bron: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Planning en Statistiek.

(*) loontrekkenden + zelfstandigen + helpers

Onder het totale aantal werkenden worden de loontrekkenden, zelfstandigen en helpers gerekend. In het arrondissement is dat zo'n 38%, in de provincie en het gewest zo'n 41%. De Panne scoort met 36% werkenden iets slechter.

De werkzaamheidsgraad is het aandeel werkenden in de totale bevolking op actieve leeftijd. Deze indicator geeft dus een beeld van het aandeel werkenden in de bevolkingsgroep van

18 tot 64 jaar. Er is in de periode 1996-2000 een lichte stijging waar te nemen van de werkzaamheidsgraad. In De Panne verloopt deze stijging echter zeer moeizaam. De Panne scoort, met 64% slechter dan de 68% van het Vlaams Gewest. In het arrondissement, de provincie en het gewest is het aandeel werkenden in deze bevolkingsgroep quasi gelijk.

De werkgelegenheidsgraad (aantal arbeidsplaatsen / bevolking op beroepsactieve leeftijd) geeft een beeld van het aantal arbeidsplaatsen (jobs) in verhouding tot de bevolkingsgroep van 18 tot 64 jaar. Hoewel het arrondissement en de provincie beter scoren dan het gewest (66% en 67% tegenover 63%), scoort De Panne met 57% eerder slecht.

	MAN	VROUW	TOTAAL DE PANNE	MAN	VROUW	TOTAAL ADINKERKE	MAN	VROUW	TOTAAL
1993	143	175	318	50	53	102	193	228	420
1994	159	206	365	42	57	100	201	264	464
1995	165	205	370	41	52	93	206	257	464
1996	146	192	338	30	51	81	175	243	419
1997	140	184	325	34	48	82	174	233	407
1998	126	162	288	28	43	72	154	205	359
1999	106	134	240	25	33	58	132	166	298
2000	106	128	234	24	30	54	130	158	288
2001	101	122	223	22	25	46	123	147	269
2002	117	132	250	23	29	52	140	162	302

Werkloosheid De Panne

De algemeen dalende lijn van de werkloosheid is in 2002 voor het eerst doorbroken met een lichte stijging. Zoals altijd (typisch voor de kuststreek) is het aantal werklozen in de winter het hoogst en in de zomer het laagst. De laatste jaren is het verschil van het aantal werklozen tussen mannen en vrouwen kleiner geworden.

Bij de niet-werkende werkzoekenden worden de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen, werkzoekenden in wachttijd, vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden, andere verplicht ingeschreven niet-werkende werkzoekenden, deeltijds werkenden, voltijds werkende vrij ingeschreven werkzoekenden, andere werkzoekenden gerekend. Er is in de periode 1996-2000 een lichte daling vast te stellen van het aantal niet-werkende werkzoekenden. Hoewel er in De Panne een lichte daling kan worden vastgesteld, blijft een score van bijna 4% hoog.

De werkloosheidsgraad geeft een beeld van het aantal niet-werkende werkzoekenden in verhouding tot de beroepsbevolking. Ook de werkloosheidsgraad is in de periode 1996-2000 gedaald. De Panne doet het slecht met 10%.

Totale Werkgelegenheid*

	1996		1997		1998		1999		2000	
	Absolute cijfers	% t.o.v. aantal inwoners	Absolute cijfers	% t.o.v. aantal inwoners	Absolute cijfers	% t.o.v. aantal inwoners	Absolute cijfers	% t.o.v. aantal inwoners	Absolute cijfers	% t.o.v. aantal inwoners
De Panne	3.234	32,48%	3.163	31,71%	3.129	31,74%	3.146	32,23%	3.257	33,50%

Bron: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Planning en Statistiek.

(*) De totale vraag naar arbeidskrachten wordt gevormd door het totaal aantal arbeidsplaatsen dat in een bepaalde regio aanwezig is

De totale werkgelegenheid, of de totale vraag naar arbeidsplaatsen, wordt gevormd door het totaal aantal arbeidsplaatsen dat in een bepaalde regio aanwezig is. Deze indicator bevestigt eerdere vaststellingen. De Panne doet het heel wat minder goed.

Het aantal uitkeringsgerechtigde volledig werklozen jonger dan 25 jaar is in de periode 1996-2001 praktisch overal gedaald. In 2002 is dit aantal echter opnieuw toegenomen. De Panne scoort ook op deze indicator minder goed (0,45%).

Zelfde vaststellingen, zelfde trends als bij het aantal uitkeringsgerechtigde volledig werklozen < 25 jaar. Het aantal langdurige uitkeringsgerechtigde volledig werklozen daalt in de periode 1996-2001, om in 2002 te stagneren, en zelfs opnieuw lichtjes te stijgen. De Panne scoort opnieuw slecht.

De werkloosheidsdruk geeft de verhouding weer van de niet-werkende werkzoekenden + ouderen ten opzichte van de potentiële beroepsbevolking (bij mannen 18 tot 64 jaar, bij vrouwen 18 tot 59 jaar). Ook bij deze indicator is vooral de slechte score van De Panne opvallend (11,2% tegenover 7,5% in het arrondissement, 6,8% in de provincie en 7,6% in het Vlaams Gewest).

Het aantal zelfstandigen en helpers (exclusief de zelfstandigen in bijberoep) bedraagt in De Panne 7,92% van het aantal inwoners. Het is duidelijk dat het grootste aantal zelfstandigen en helpers in de tertiaire sector actief zijn. Vooral de score van de kustgemeente De Panne is opvallend. In De Panne is 78,39% van het totale aantal zelfstandigen en helpers actief in de tertiaire sector.

√ **Welzijn (SIF-criteria)**

De SIF-criteria worden in het algemeen gedefinieerd als persoons- en omgevingsgebonden indicatoren die de mate van achterstelling van een gemeente bepalen.

Aantal kinderen geboren in een kansarm gezin

De organisatie 'Kind & Gezin' registreert sinds 1992 de thuissituatie van pasgeboren kinderen en heeft op die manier een inzicht in de kansarmoedesituatie bij de door hen bezochte gezinnen. Een gezin wordt als kansarm geregistreerd indien het aan drie of meer van de gehanteerde criteria beantwoordt. Deze criteria hebben betrekking op de hoogte van het beschikbaar maandinkomen, de opleiding van de ouders, de ontwikkeling van de kinderen in het gezin, de arbeidssituatie van de ouders, de huisvesting van het gezin en de gezondheid. De opgenomen cijfers zijn een gemiddelde over de jaren 1993-1994 (eerste planperiode), een gemiddelde over de jaren 1996-1997 (tweede planperiode) en een gemiddelde over de jaren 1998 en 1999 (tweede actualisering).

Aantal kinderen in eenoudergezinnen

Alleenstaande vrouwen met opgroeiende kinderen blijken een groeiende risicogroep op het vlak van bestaanszekerheid. Om dit fenomeen in de SIF-analyse te integreren, wordt het 'aantal kinderen (0 tot 19 jaar) die bij een alleenstaande ouder wonen' als criterium opgenomen. De gegevens op basis waarvan het SIF-statuut van de gemeenten werd bepaald, dateren van de Volkstelling van 1 maart 1991 en werden sedertdien niet meer geactualiseerd.

Aantal jongeren in de bijzondere jeugdbijstand

Ook de problematiek van de risicjongeren wordt mee in rekening gebracht bij de studie van de kansarmoede. Jongeren die op één of andere manier zorg ontvangen van de bijzondere jeugdbijstand worden in dit SIF-criterium opgenomen en ondergebracht bij het cijfer van hun gemeente van herkomst. Het departement Welzijn, Cultuur en Volksgezondheid van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap verzamelt de betrokken informatie. De cijfers geven de situatie weer in de jaren 1992 (eerste planperiode), 1998-1999 (tweede planperiode) en eind 2000 (tweede actualisering).

Aantal jonge en langdurige uitkeringsgerechtigde volledig werklozen

Gelet op de integrerende werking van arbeid in de maatschappij, moet werkloosheid gezien worden als een indicator voor feitelijke en potentiële achterstelling. Dit principe geldt in het bijzonder voor twee subgroepen binnen de werkloosheid: de langdurige werklozen (+ 1 jaar) en de werkloze jongeren (- 25 jaar).

Vermits de werkloosheidscijfers vrij sterk onderhevig blijken aan tijdelijke schommelingen, grijpen we hier terug naar het gemiddelde werkloosheidscijfer voor de periodes 1993-1994-1995 (eerste planperiode), 1996-1997-1998 (tweede planperiode) en 1998-1999-2000 (tweede actualisering). De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling (VDAB) is hiervoor de gegevensbron.

Aantal bestaansminimumtrekkers

Het opnemen van het aantal bestaansminimumtrekkers als SIF-criterium ligt vrij voor de hand. Opgemerkt dient dat het cijfer in kwestie enkel betrekking heeft op de uitkeringsgerechtigden en niet op diegenen die samen met hem/haar leven van het bestaansminimum. Het ministerie van Volksgezondheid stelt de cijfers over het aantal bestaansminimumtrekkers ter beschikking. De gehanteerde cijfers zijn een gemiddelde over de periodes 1993-1994-1995 (eerste planperiode), 1996-1997-1998 (tweede planperiode) en 1998-1999-2000 (tweede actualisering).

De aanwezigheid van migranten

Binnen het kader van het SIF-decreet worden als migranten beschouwd:

Vreemdelingen die hun permanente woonplaats hebben in het Vlaams Gewest en afkomstig zijn uit landen met een BNP per hoofd van minder dan 3.718 EURO per jaar (dit zijn migranten die opgenomen zijn in het kader van het voormalig decreet tot instelling van het Vlaams Fonds voor de Integratie van kansarmen);

Vreemdelingen uit de eerste migratiegolf, met name Italianen, Spanjaarden, Portugezen en Grieken.

Deze migranten worden aangeduid als SIF-vreemdelingen en zijn als SIF-indicator opgenomen aangezien men er mag van uitgaan dat deze groep in het algemeen in sterkere mate in een achterstandspositie vertoeft inzake diverse welvaarts- en welzijnsriteria (wonen, werken, onderwijs, gezondheid, maatschappelijke integratie, enz.).

Als gegevensbron voor dit criterium geldt het Rijksregister (toestand op 01/01/1995, 01/01/1998 en 01/01/2000).

Aantal sociale huurappartementen

Bedoeld wordt het aantal huurappartementen (toestand op 01/01/1994, op 01/01/1998 en op 01/01/2000) dat gebouwd is door een erkende vennootschap van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij. De motivatie van de opname van dit cijfer als kansarmoede-indicator ligt hierin dat men de typische samenlevingsproblemen in en rond dergelijke grotere hoogbouwcomplexen probeert in rekening te brengen.

Aantal woningen zonder klein comfort

Ook voor dit SIF-criterium dient noodzakelijkerwijze een beroep te worden gedaan op de resultaten van de Volkstelling van 1991. Een woning zonder klein comfort is een woning waarin minstens één van de volgende voorzieningen ontbreekt: stromend water, bad of douche, wc met waterspoeling.

Aantal weduwen, invaliden, gepensioneerden en wezen met een beperkt inkomen (WIGW's)

Deze categorie omvat enkel weduwen, invaliden, gepensioneerden en wezen die een inkomen hebben dat lager ligt dan het laagste werknemerspensioen. Naast het armoedeaspect, vat dit criterium eveneens de problematiek van ouderdom en gezondheid. De gegevens worden geput uit de Kruispuntdatabank Sociale Zekerheid en hebben betrekking op de toestand per 01/01/1995 (eerste planperiode), 01/01/1997 (tweede planperiode) en 01/01/2000 (tweede actualisering).

Met het oog op de analyse en de onderlinge vergelijkbaarheid wordt niet gewerkt met de absolute aantallen, maar werden verhoudingscijfers berekend. Zij vormen immers een maatstaf voor de concentratiegraad van de potentiële kansarmoedefenomenen. Voor de persoonsgebonden criteria is de verhouding berekend met het aantal inwoners in de gemeente. De enige uitzondering hierop is het aantal geboorten in kansarme gezinnen: hier wordt gekozen voor de verhouding ten opzichte van het totaal aantal geboorten. Bij de omgevingsgebonden factoren (woningen zonder klein comfort en sociale huurappartementen) wordt de verhouding bepaald ten opzichte van het totaal aantal woningen of, bij gebrek hieraan voor het jaar 1998, ten opzichte van het aantal huishoudens. Het decreet op het Sociaal Impulsfonds (SIF) bepaalt dat voor elk criterium waarvoor de waarde van een gemeente het Vlaams gemiddelde overschrijdt, aan die gemeente het aantal punten wordt toegekend dat overeenstemt met het voorafbepaald gewicht van het criterium in kwestie. Het gewicht dat elk criterium krijgt toegewezen, geeft aan in welke mate een bepaald criterium een groter respectievelijk geringer belang krijgt toegewezen in de finale afweging van de kansarmoedesituatie op gemeentelijk niveau. Elke gemeente die op basis van deze berekening 50 punten totaliseert of meer, wordt geselecteerd als SIF-plus-gemeente, gemeenten die onder de 50 SIF-punten blijven, worden waarborggemeenten genoemd.

Overzicht van de SIF-indicatoren voor de gemeenten De Panne, Koksijde en Veurne, de provincie West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest convenantsperiode 1997-1999.

Gemeente	Kinderen geboren in kansarme gezinnen t.o.v. aantal geboren kinderen	Kinderen van alleenstaanden t.o.v. aantal inwoners	Jongeren in de bijzondere jeugdbijstand t.o.v. aantal inwoners	UVW's jonger dan 25 jaar t.o.v. aantal inwoners	Langdurig UVW's t.o.v. aantal inwoners	Bestaansminimum-trekkers t.o.v. aantal inwoners
	Gewicht = 10%	Gewicht = 10%	Gewicht = 5%	Gewicht = 7,5%	Gewicht = 7,5%	Gewicht = 20%
De Panne	8,26	2,17	0,46	0,64	1,93	0,63

SIF-vreemdelingen t.o.v. aantal inwoners	Sociale huurappartementen t.o.v. aantal woningen	Woningen zonder klein comfort t.o.v. aantal woningen	WIGW's t.o.v. aantal inwoners	Aantal kritieke SIF-criteria	SIF-score (in %)
Gewicht = 15%	Gewicht = 10%	Gewicht = 10%	Gewicht = 5%		
1,24	0,00	15,83	11,72	6	60

Bron: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Planning en Statistiek, Kansarmoedecijfers volgens het decreet op het Sociaal Impulsfonds, Stativaria 15, september 1996.

Tabel 31 bevat de berekende SIF-indicatoren op basis waarvan voor de convenantsperiode 1997-1999 de SIF-plus-gemeenten werden geselecteerd. De in rood gedrukte cijfers geven die criteria aan waarvoor een bepaalde gemeente een cijfer haalt dat het Vlaamse gemiddelde overschrijdt. Men kan bijgevolg stellen dat voor die criteria de kansarmoedesituatie in de betreffende gemeente ongunstiger is dan het gemiddelde in Vlaanderen.

Overzicht van de geactualiseerde SIF-indicatoren voor de gemeenten De Panne, Koksijde en Veurne, de provincie West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest: convenantsperiode 2000-2002.

Gemeente	Kinderen geboren in kansarme gezinnen t.o.v. aantal geboren kinderen	Kinderen van alleenstaanden t.o.v. aantal inwoners	Jongeren in de bijzondere jeugdbijstand t.o.v. aantal inwoners	UVW's jonger dan 25 jaar t.o.v. aantal inwoners	Langdurig UVW's t.o.v. aantal inwoners	Bestaansminimumtrekkers t.o.v. aantal inwoners
	Gewicht = 10%	Gewicht = 10%	Gewicht = 5%	Gewicht = 7,5%	Gewicht = 7,5%	Gewicht = 20%
De Panne	11,89	2,17	0,18	0,47	1,81	0,81

SIF-vreemdelingen t.o.v. aantal inwoners	Sociale huurappartementen t.o.v. aantal woningen	Woningen zonder klein comfort t.o.v. aantal woningen	WIGW's t.o.v. aantal inwoners	Aantal kritieke SIF-criteria	SIF-score (in %)
Gewicht = 15%	Gewicht = 10%	Gewicht = 10%	Gewicht = 5%		
1,12	0,28	15,83	11,39	5	55

Bron: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Planning en Statistiek, Kansarmoedecijfers volgens het decreet op het Sociaal Impulsfonds, Geactualiseerde cijfers 1998, Stativaria 22, september 1999.

Tabel 32 bevat voor 8 van de 10 criteria de geactualiseerde cijfers met het oog op de convenantperiode 2000-2002

Afhankelijk van de beschikbaarheid van statistische gegevens werd voor 8 van de 10 SIF-indicatoren een volgende actualisering van de cijfers uitgevoerd voor het jaar 2000. De resultaten hiervan zijn te lezen in tabel 33.

Overzicht van de geactualiseerde SIF-indicatoren voor de gemeenten De Panne, Koksijde en Veurne, de provincie West-Vlaanderen en het Vlaams gewest.

Gemeente	Kinderen geboren in kansarme gezinnen t.o.v. aantal geboren kinderen	Kinderen van alleenstaanden t.o.v. aantal inwoners	Jongeren in de bijzondere jeugdbijstand t.o.v. aantal inwoners	UVW's jonger dan 25 jaar t.o.v. aantal inwoners	Langdurig UVW's t.o.v. aantal inwoners	Bestaansminimumtrekkers t.o.v. aantal inwoners
	Gewicht = 10%	Gewicht = 10%	Gewicht = 5%	Gewicht = 7,5%	Gewicht = 7,5%	Gewicht = 20%
De Panne	6,32	2,17	0,41	0,47	1,30	0,58

SIF-vreemdelingen t.o.v. aantal inwoners	Sociale huurappartementen t.o.v. aantal woningen	Woningen zonder klein comfort t.o.v. aantal woningen	WIGW's t.o.v. aantal inwoners	Aantal kritieke SIF-criteria	SIF-score (in %)
Gewicht = 15%	Gewicht = 10%	Gewicht = 10%	Gewicht = 5%		
1,28	0,29	15,83	8,60	7	67,5

Bron: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Planning en Statistiek.

De Panne werd gedurende de volledige SIF-periode als SIF-plus-gemeente geselecteerd. De Panne scoort een 'kritiek cijfer' op de criteria: 'kinderen geboren in kansarme gezinnen', 'kinderen van alleenstaanden', 'jongeren in de bijzondere jeugdbijstand', 'bestaansminimumtrekkers', 'woningen zonder klein comfort' en 'WIGW's'. Zowel bij de eerste planperiode, de tweede planperiode, als de tweede actualisering blijven deze criteria voor De Panne een probleem. Er is weliswaar een verbetering vast te stellen, maar de scores blijven sterk afwijken van het Vlaams gemiddelde. De talrijke projecten die opgestart werden in het kader van de 'beleidsovereenkomst tot verbetering van de leef- en

omgevingskwaliteit' tussen de Vlaamse Gemeenschap en de gemeente en OCMW van De Panne hebben zeker hun nut bewezen, en zullen worden verdergezet. Een geïntegreerde en inclusieve aanpak van de armoede- en leefbaarheidsproblematiek blijft een belangrijk aandachtspunt voor De Panne.

√ Onderwijs

570 leerlingen in het Lager Onderwijs en 831 leerlingen in het Secundair Onderwijs

Gemeenschapsonderwijs

Basisschool De Tuimelaar
Westhoekscholen (KTA)
Avondschool Cervo

Verenigingsstraat 17 (De Panne)
Sint-Elisabethlaan 2 (De Panne)
Sint-Elisabethlaan 2 (De Panne)

Gemeentelijk Onderwijs

Gemeentelijke Basisschool

Dorpsstraat 24 (Adinkerke)

Katholiek Onderwijs

Gesubsidieerde vrije kleuterafdeling
Immaculata Basisschool
Immaculata Instituut S.O.
Lagere- en kleuterschool
Vrije Basisschool Immaculata
Vrije Basisschool Adinkerke

Noorddreef 2 (De Panne)
E.D'Arripelaan 2 (De Panne)
Koninklijke Baan 28 (De Panne)
Duienstraat 15 (De Panne)
Meeuwenlaan 2 (De Panne)
Kloosterweg 2 (Adinkerke)

Aantal leerlingen in het secundair onderwijs per fusiegemeente, onderwijsniveau, graad, onderwijsvorm en geslacht, schooljaar 2001-2002

ASO = Algemeen Secundair Onderwijs

BSO = Beroeps Secundair Onderwijs

TSO = Technisch Secundair Onderwijs

GSO = Gemeenschappelijk Secundair Onderwijs (eerste graad)

	ONDERWIJSNIVEAU	GRAAD	ONDERWIJSVORM	JONGENS	MEISJES	TOTAAL
De Panne	Gewoon Secundair Onderwijs	Eerste graad	GSO	129	144	273
		1.1 Totaal eerste graad		129	144	273
		Tweede graad	ASO	73	95	168
			BSO	20	26	46
			TSO	11	16	27
		1.2 Totaal tweede graad		104	137	241
		Derde graad	ASO	55	81	136
			BSO	39	30	69
			TSO	26	14	40
		1.3 Totaal derde graad		120	125	245
Totaal Gewoon Secundair Onderwijs				353	406	759
Deeltijds Beroeps Secundair Onderwijs				49	23	72
Totaal				402	429	831

Bron: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Onderwijs, Onderwijsgegevens op het niveau van fusiegemeenten.

Aantal leerlingen en percentages schoolse vertraging in het gewoon lager onderwijs per fusiegemeente, leerjaar en geslacht, schooljaar 2001-2002

	LEERJAAR	% SCHOOLSE VERTRAGING			AANTAL LEERLINGEN		
		JONGENS	MEISJES	TOTAAL	JONGENS	MEISJES	TOTAAL
De Panne	1	18,2%	25,6%	21,3%	55	39	94
	2	17,8%	11,4%	14,6%	45	44	89
	3	31,3%	26,7%	29,0%	48	45	93
	4	38,1%	21,6%	29,0%	42	51	93
	5	34,1%	29,4%	31,6%	44	51	95
	6	35,8%	26,4%	31,1%	53	53	106
Totaal		28,9%	23,7%	26,3%	287	283	570

Bron: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Onderwijs, Onderwijsgegevens op het niveau van fusiegemeenten.

Schoolse vertraging (of schoolse achterstand) is de vertraging die een leerling oploopt ten opzichte van de groep leerlingen waarmee hij of zij gestart is (= generatiegenoten, jongeren van hetzelfde geboortjaar). Schoolse vertraging is niet noodzakelijk een gevolg van zittenblijven, maar kan ook veroorzaakt worden door ziekte, a-typische studie-overgangen, enz. .

In De Panne scoort elk leerjaar, op het tweede leerjaar na, beduidend slechter dan het Vlaams gemiddelde. In het derde, vierde, vijfde en zesde leerjaar is het % schoolse achterstand praktisch het dubbele van de Vlaamse score. Enkel in het tweede leerjaar is de score gelijkaardig aan het Vlaams gemiddelde. Ook is er een onderscheid op te merken tussen de jongens en de meisjes. Enkel in het eerste leerjaar doen de jongens het beter dan de meisjes, in alle andere leerjaren doen de meisjes het beter dan de jongens. Zowel de jongens als de meisjes echter doen het veel slechter dan het Vlaams gemiddelde. Het totale % schoolse vertraging is voor De Panne 26,3% (tegenover 14,7% voor Vlaanderen).

Aantal leerlingen en percentages schoolse vertraging in het gewoon secundair onderwijs per fusiegemeente, leerjaar en geslacht, schooljaar 2001-2002 (modulair onderwijs, zevende jaren, vierde graad en anderstalige nieuwkomers niet meegerekend)

	LEERJAAR	% SCHOOLSE VERTRAGING			AANTAL LEERLINGEN		
		JONGENS	MEISJES	TOTAAL	JONGENS	MEISJES	TOTAAL
De Panne	1	31,0%	14,1%	21,3%	58	78	136
	2	29,6%	22,7%	26,3%	71	66	137
	3	20,4%	15,3%	17,5%	54	72	126
	4	34,0%	30,8%	32,2%	50	65	115
	5	46,3%	15,8%	30,6%	54	57	111
	6	23,2%	27,4%	25,4%	56	62	118
Totaal		30,6%	20,8%	25,3%	343	400	743

Bron: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Onderwijs, Onderwijsgegevens op het niveau van fusiegemeenten.

In tegenstelling tot in het lager onderwijs is er in het secundair onderwijs wel duidelijk een onderscheid te merken tussen de prestaties van de jongens en van de meisjes. De meisjes scoren, in ieder leerjaar, veel beter dan de jongens.

In De Panne die ASO, BSO en TSO aanbiedt, scoort het derde, vijfde en zesde leerjaar veel beter dan het Vlaams gemiddelde.

Het totale % schoolse vertraging voor De Panne is 25,3% (tegenover 29,0% voor Vlaanderen).

Deze cijfers houden echter geen rekening met de verschillende onderwijsvormen.

Aantal leerlingen en percentages schoolse vertraging in het gewoon secundair onderwijs per fusiegemeente, onderwijsvorm, leerjaar en geslacht, schooljaar 2001-2002 (eerste graad, modulair onderwijs, zevende jaren, vierde graad en anderstalige nieuwkomers niet meegerekend)

ASO = Algemeen Secundair Onderwijs
TSO = Technisch Secundair Onderwijs

BSO = Beroeps Secundair Onderwijs
KSO = Kunst Secundair Onderwijs

	ONDERWIJS -VORM	LEER -JAAR	% SCHOOLSE VERTRAGING			AANTAL LEERLINGEN		
			JONGENS	MEISJES	TOTAAL	JONGENS	MEISJES	TOTAAL
De Panne	ASO	3	9,5%	4,3%	6,7%	42	47	89
		4	9,7%	8,3%	8,9%	31	48	79
		5	19,0%	5,4%	10,3%	21	37	58
		6	8,8%	11,4%	10,3%	34	44	78
	Totaal ASO		10,9%	7,4%	8,9%	128	176	304
	BSO	3	77,8%	35,7%	52,2%	9	14	23
		4	54,5%	91,7%	73,9%	11	12	23
		5	43,8%	45,5%	44,4%	16	11	27
		6	38,5%	69,2%	53,8%	13	13	26
	Totaal BSO		51,0%	60,0%	55,6%	49	50	99
	TSO	3	0,0%	36,4%	28,6%	3	11	14
		4	100,0%	100,0%	100,0%	8	5	13
		5	82,4%	22,2%	61,5%	17	9	26
		6	55,6%	60,0%	57,1%	9	5	14
Totaal TSO		73,0%	46,7%	61,2%	37	30	67	
Totaal			30,8%	22,3%	26,2%	214	256	470

Bron: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Onderwijs, Onderwijsgegevens op het niveau van fusiegemeenten

In De Panne doet het ASO het bijzonder goed (8,9% schoolse vertraging tegenover 12,9% voor Vlaanderen). In het BSO is de schoolse vertraging even groot als het Vlaams gemiddelde. Het TSO doet het slechter dan het Vlaams gemiddelde. Het aantal leerlingen in het BSO en TSO in De Panne is echter zeer beperkt, het gaat om respectievelijk 99 en 67 leerlingen. Vraag is of de scores van het BSO en TSO dan wel een representatief beeld geven.

√ Land- en tuinbouw

In 1995 telde De Panne – Adinkerke nog 43 land- en tuinbouwbedrijven. In 2000 waren er nog slechts 29, waarvan praktisch de helft rundveebedrijven. Volgens de landbouwtelling uitgevoerd door het ministerie van Economische Zaken blijkt dat de gemiddelde bedrijfsgrootte op Vlaams niveau in 1996 nog 15.6 ha bedroeg. De gemiddelde bedrijfsgrootte bedroeg toen voor De Panne en Adinkerke 22.4 ha, in het arrondissement Veurne 25 ha.

De totale bewerkte oppervlakte en het aantal bedrijven zijn afgenomen. De gemiddelde bedrijfsgrootte bedroeg in 2000 inmiddels 29.5 ha. Vooral de kleine bedrijven zijn verdwenen. Van de 29 bedrijven kunnen er slechts 23 als effectieve bedrijven beschouwd worden. Van die 23 bedrijven worden er nog eens 4 verder uitgebaat voor eigen verbruik door de landbouwer op rust, 2 bedrijven worden uitgebaat door de eigenaar van het slachthuis om dieren te plaatsen.

De oppervlakte cultuurgronden in De Panne bedraagt ongeveer 25 % van de totale gemeentelijke kadastrale oppervlakte, wat minder is dan het gemiddelde van het arrondissement Veurne (55 %) en het provinciaal gemiddelde (42 %). Het aandeel grasland bedraagt ongeveer 12 % ten opzichte van 20 % in het arrondissement Veurne en 25.5 % in West-Vlaanderen. Dit verschil valt te verklaren doordat een groot deel van de niet-bebouwde ruimte binnen de kustgemeente onder natuurgebied valt.

Betere vergelijkingsresultaten verkrijgen we wanneer we de verschillende cultuurgronden in verhouding brengt met de totale beschikbare oppervlakte aan cultuurgrond. Door de gunstige

bodemstructuur en de vruchtbaarheid van de polderklei neemt de akkerbouw dus de grootste oppervlakte in.

Niet grondgebonden agrarische bedrijven komen voor in de vorm van een varkensbedrijf en een pluimveebedrijf. De totale oppervlakte aan cultuurgronden bleef ongeveer gelijk, de daling van 45 ha is toe te schrijven aan het verwerven van percelen door de VLM en het Provinciebestuur in het kader van de inrichting en uitbreiding van de natuurgebieden.

Steeds meer landbouwers hebben geen opvolger meer die hun bedrijf wil overnemen. Er zijn wel nog steeds gegadigden uit de sector voor de cultuurgronden. Ook voor de (meestal oudere) bedrijfswoning met stallingen is er steeds meer interesse en worden enorme bedragen geboden, weliswaar uit een andere sector, voor gebruik als private woning of tweede verblijf.

√ **Economie**

Er zijn in Adinkerke slechts drie bedrijven die als historisch gegroeid kunnen aanzien worden. De graan- en zaadhandel Florizoone, gelegen langs de Dijk tussen de Garzebekeveldstraat en de Moeresteenweg, vroeger hoofdzakelijk afhankelijk van en gericht op transport via het kanaal. Het slachthuis, nu vleesuitsnijderij, op de hoek van de Moeresteenweg en de Slachthuisstraat, werd gesticht in 1948. Tenslotte het Melipark, huidig attractiepark Plopsaland, opgericht in 1935.

De quarantainestallen aan het rangeerstation langs de Zwartenhoekstraat werden door de Belgische spoorwegen gebruikt tot 1934. Nadat ze tijdens de oorlog gebruikt waren als veldhospitaal werd er in 1953 een industriële visdrogerij in gevestigd. In de bedrijfsgebouwen zit sinds een tiental jaar een atelier voor sierschouwen die de buitenruimte gebruikt als stapelplaats. Het bedrijf dat zich hoofdzakelijk richt op de Franse markt, heeft concrete plannen zijn ateliers integraal over te brengen naar Noord-Frankrijk.

De landbouwbedrijven komen grotendeels verspreid in de open ruimte voor. De oorsprong van een de hoeves Moerhof en Groot Moerhof in de buitenmoeren dateert uit de 12de eeuw. In de polderruimte dateren de hoeves van tussen 1365 tot 1645. Het waren leenhoven van de Duinenabdij van Koksijde en de Sint Niklaasabdij van Veurne, die instonden voor de bevoorrading van turf, vee en voedsel.

Gedurende de periode 1981-1991 werd in Vlaanderen een sterke tertiarisering vastgesteld. De verschuivende trend zet zich verder tot op heden. De toename van de tertiaire sector is ook merkbaar in De Panne, zij het in mindere mate omdat de werkgelegenheid in de jaren 1980 binnen De Panne al sterk gericht was op handel, toerisme en recreatie.

Adinkerke noch De Panne beschikken over een eigen bedrijventerrein. De reden hiervoor ligt in de historische ontwikkeling van de gemeente waarin oorspronkelijk de landbouw en de visserij centraal stonden. De latere ontwikkelingsgeschiedenis van de bedrijvigheid sloot steeds nauw aan bij de toeristische uitbouw van De Panne. Veurne, waar de bedrijvigheid in hoofdzaak op de voedingssector is gericht, vormt een belangrijke afzetmarkt voor de plaatselijke landbouwbedrijven en tewerkstellingspool voor de lokale bevolking. Door het ontbreken van een bedrijventerrein en de seizoensgebondenheid van de toeristische sector is de arbeidsbalans of werkgelegenheidscoëfficiënt van De Panne is vrij laag, 66 in vergelijking met het arrondissement Veurne (80) of het West-Vlaams gemiddelde (83). Veel mensen uit de werkende beroepsbevolking vinden tewerkstelling in de bedrijvenczones van Veurne. Binnen onze gemeente vormen Plopsaland, het atelier voor sierschouwen Cailliau en uiteraard het gemeentebestuur de grootste werkgevers. Een kleine 100 inwoners van de gemeente vinden werk in de tabakswinkels te Adinkerke.

√ Toerisme en recreatie

Een cluster van vakantiewoningen in de vorm van weekendverblijfparken bevindt zich ten zuiden van het Westhoeknatuureservaat op de duinpolderovergang tussen de Duinhoekstraat en het Langgeleed. Ten oosten van de Langgeleedstraat ligt het weekendverblijfpark Duinhoek met zijn 148 percelen dat opgetrokken werd tussen 1980 en 1982, ten westen van de Langgeleedstraat werd tussen 1985 en 1987 het weekendverblijfpark Duinendaele met 294 percelen ingeplant. De twee parken vormen met hun 450 identieke witte chalets langs het Langgeleed een visuele barrière van 920 meter breedte.

Op diezelfde duinpolderovergang zijn eveneens drie kampeerterrinen. Tegenover de militaire radartoren, tussen de Duinhoekstraat en het Langgeleed en ten westen aansluitend met weekendverblijfpark Duinhoek, vinden we Camping Ter Hoeve met 217 percelen. Eveneens palend aan de Duinhoekstraat tegen de Franse grens, tussen de spoorweg en het Langgeleed ligt Camping Weekend met 223 percelen. Tenslotte hebben we langs de Langgeleedstraat, ten zuiden van de spoorweg Camping Kindervreugde met 62 percelen. Het is vooral het restaurant ingericht in het tussen 1926 en 1929 als kazerne opgetrokken gebouw, dat met zijn imposante gevel van 45 meter breedte evenwijdig aan de spoorweg een beeldbepalend element in het open landschap vormt.

Op het grondgebied De Panne zijn 2 kampeerterrinen gelegen, camping Greenpark tussen de Veurnestraat en de Houtsaegerduinen met 470 percelen en camping Zeepark met zijn 780 percelen, palend aan zee gelegen ten oosten van het centrum, tussen Nieuwpoortlaan en het strand en een buffer vormend tussen de Houtsaegerduinen en strandgebied.

Uit een inventarisatie opgemaakt door het West-Vlaams Economisch Studiebureau uit 1997 over de logiescapaciteit langs de Belgische kust blijkt volgende evolutie voor De Panne en Adinkerke. In 1997 omvat de logiescapaciteit 32.638 bedden of 7.44 % van de totale logiescapaciteit langs de Belgische kust die in totaal 438.540 bedden bedraagt. De weekendverblijfparken zijn goed voor 1.724 bedden. De individuele huurvakantiewoningen en tweede verblijven zijn goed voor maar liefst 15.902 bedden. De capaciteit in de hotels is, in vergelijking met 1989, in 1997 beduidend afgenomen. M.a.w de commerciële logiesvormen zijn aan belang afgenomen ten voordele van de niet-commerciële logiesvormen.

Door de natuurrijke en toeristische omgeving kent het grondgebied een uitgebreid netwerk van wandelroutes, fietsroutes en ruitersporen die in verbinding staan met De Moeren, Veurne, Koksijde en Frankrijk.

Het nieuw opgerichte maar nog niet volledig operationeel Vlaams bezoekerscentrum "De Nachtegaal", ingeplant in het gemeentelijk reservaat Oosthoekduinen verwacht in de toekomst 100.000 bezoekers per jaar voor natuureducatie en geleide bezoeken aan de aanpalende natuurgebieden met de duin-polderovergang langs het Artiëstenpad, de Houtsaegerduinen, het Calmeynbos, het Westhoeknatuureservaat en de Zeereepduinen en het strandgebied. In het IWVA-domein Cabour is een museum gevestigd en worden geleide wandelingen georganiseerd in het Oude Duinengebied van het Garzebekeveld.

In het Structuurplan Vlaanderen werd het attractiepark Plopsaland (het vroegere Melipark) aangeduid als toeristisch-recreatief knooppunt voor dagtoerisme van Vlaams belang van de Westkust. Het themapark, gelegen langs de De Pannelaan en palend aan het stationsplein van Adinkerke heeft een jaarlijkse opnamecapaciteit van 900.000 bezoekers, met in het topseizoen een capaciteit van 12.000 mensen per dag.

Recent ontwikkelde zich de grootschalige tabaks- en chocoladewinkels en benzinstations gericht op Britse koopjetoeristen. Deze bevinden zich ten zuiden van het kanaal langs de

Dijk en Duinkerkekeiweg en in de straten die er op uitkomen, de Moeresteenweg, de Garzebekeveldstraat en de Kromfortstraat.

Gelegen in de Polderruimte tegen de duinpolderovergang en palend aan de Franse grens, bereikbaar via de Smekaertstraat langs de vaart, vinden we het recreatiecentrum "3 Vijvers". Dit recreatiepark ontstaan door zandwinning in 1974 en onmiddellijk ingericht als 2 kleinere forelvijvers en een grotere vijver voor watersport, is uitgegroeid tot een grootschalige manege met mogelijkheid tot windsurfing, duiken, zeilinitiatie en hengelen. Begin 1990 na bijkomende zandwinning, werd de watersportvijver gevoelig uitgebreid.

Voor alle zandsporten zijn we vanuit Adinkerke aangewezen op het gemeentelijk sportcomplex aan het gehucht Oosthoek, gelegen op de rand van de Oosthoekduinen, met een overdekt zwembad, basket, volley, tennis, zaalvoetbal en fitness. Ook buitenvelden voor tennis en de velden van voetbalclub KRC De Panne leunen hierbij aan en heeft het 40 km lange officiële Bloso mountainbikeparcours "de Moerenroute" er zijn start en aankomst. Verder vinden we nog de tennisclubs Armorial in het gemeentelijk natuurgebied Oosthoekduinen, palend aan het bezoekerscentrum "De Nachtegaal" en Panne Baaltje, gelegen langs de Nieuwpoortlaan in de Houtsaegerduinen en palend aan de uiterste bebouwing ten oosten van het centrum van De Panne.

2.1.6. Geografische feiten en ruimtelijke omgeving

De Panne is gelegen in het uiterste noordwesten van de provincie West-Vlaanderen en vormt samen met deelgemeente Adinkerke, één van de tien kustgemeenten. Binnen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen vormen deze gemeenten het stedelijk netwerk van de kust waarbij het beleid moet gericht zijn op de toeristisch recreatieve ontwikkelingen en de (maritieme) transportfunctie. Binnen dit stedelijk netwerk situeert De Panne - Adinkerke zich als hoofddorp. De Panne – Adinkerke behoort, samen met Koksijde en Nieuwpoort, tot het arrondissement Veurne en vormen de Westkust, het gebied tussen de IJzermonding en de Franse grens. De gemeente wordt administratief begrensd door de Noordzee in het noorden, Frankrijk met de gemeenten Bray-Dunes en Ghyvelde in het westen, de stad Veurne met deelgemeente De Moeren in het zuiden en de gemeente Koksijde en de stad Veurne in het oosten.

Zowel het kustmilieu als het poldergebied behoren tot de structurerende elementen op Vlaams niveau, het kustmilieu met zijn duinengordel op het vlak van natuurlijke structuur, het poldergebied op het vlak van agrarische structuur. De Westkust is gekenmerkt door zijn duinengordel van gemiddeld 2 km breedte. De gemeente De Panne – Adinkerke beschikt over de grootste oppervlakte natuur en natuurwaarden van de gehele kustzone. Hoofddorp De Panne dat als badplaats met een relatief hoge bebouwingsdichtheid deel uitmaakt van de verstedelijkte kustzone, ligt nagenoeg volledig ingebed in een grensoverschrijdend waardevol natuurgebied. Het onderscheidt zich duidelijk van het achterliggend polderdorp, de woonkern Adinkerke. De poldergebieden met de Oudlandpolders en de zuidelijk gelegen Moeren maken deel uit van de kenmerkende West-Vlaamse polders.

De kust ten westen van Oostende wordt bediend door een wegennet met kamstructuur. Drager vormt de autosnelweg E 40 met als tanden hierop de rechtstreekse toegangswegen naar de badplaatsen. De gemeente De Panne vindt zijn aansluiting via de kern van Adinkerke. De autostrade als structuurbepalend lineair element in oost-west richting vormt een pijnlijke economische realiteit binnen het historische landschap van de Oudlandpolders, De Moeren en de Oude Binnenduinen. Ze vormt ten zuiden van Adinkerke centrum de uiterste grens als scheiding tussen het bebouwde gebied waarbinnen alle woon- en aanverwante activiteiten zich horen af te spelen en het landschappelijk waardevol agrarisch gebied waarbinnen enkel landbouwactiviteit kan toegelaten worden. Ter hoogte van Duinkerken sluit de E 42 vanuit Rijsel aan op de E 40, net voor Calais is er aansluiting met de E 15 vanuit Reims. Beide

hebben rechtstreekse verbinding met Parijs. Op respectievelijk 15 en 30 minuten rijden hebben we de havens en TGV-stations van Duinkerken en Calais en de snelle verbinding met Groot Brittannië via de tunnel onder het Kanaal de “Chunnel”. Er bestaan tevens plannen om de E 40 door te trekken via de Oostkust richting Rotterdam.

Als bovenlokale wegen vinden we in Adinkerke, parallel met de vaart, de gewestweg N 39, die de verbinding tussen Duinkerke en Nieuwpoort via Adinkerke en Veurne vormen. De N 39 is tevens een alternatieve toegang tot de autosnelweg via de Veurnekeiweg en de N 8 te Veurne. De N 386 Duinhoekstraat die de duin-polderovergang langs de Duinhoekstraat volgt, sluit via het rond punt “moeder Lambic” aan op de Kerkstraat en De Pannelaan, en vormt de oude verbindingsweg met Duinkerken via Bray-Dunes. Vanaf de vaart in Adinkerke vertrekt de gewestweg N 34 als verbinding met De Panne en verzorgt de rechtstreekse aansluiting met de autosnelweg. Vanaf De Panne vormt deze kustbaan de verbinding met de andere kustgemeenten. Op grondgebied De Panne vinden we de Veurnestraat als gewestweg N 35, die de verbinding vormt met het binnenland vanuit Deinze over Tielt, Diksmuide en Veurne. Ze vormt de tweede rechtstreekse toegang tot de autosnelweg via de N 8 Koksijde - Veurne - Ieper, die op zijn beurt de verbinding vormt met het binnenland en het noorden van Frankrijk vanuit Kortrijk en Poperinge. Ter hoogte van het gehucht Oosthoek is er verbinding met Koksijde via de gewestweg N 396 Koksijdedeweg.

De Veurnevaart, het kanaal Duinkerken – Veurne – Nieuwpoort – Plassendaele (Oostende), maakt deel uit van het secundair waterwegennet en is bevaarbaar voor schepen tot 300 ton. Dit kanaal vormt een tweede structurerend lineair element in oost-westelijke richting en verdeelt Adinkerke in twee, het “centrum” ten noorden en het “Veld” ten zuiden. De economische en toeristische betekenis en de rol als vervoersas zijn eerder gering.

Het eindstation voor de spoorverbindingen vanuit het binnenland bevindt zich voor de Westkust in Adinkerke, ten noorden van het centrum. De oude spoorlijn die doorliep tot het industriële Duinkerken is nog steeds aanwezig maar is reeds jaren niet meer in gebruik. Deze spoorweg vormt met zijn elektrische bovenleidingen een duidelijk lineair element in het polderlandschap en vormt ten zuiden van de duinpolderovergang een derde oost-west scheidingsgrens. Het centrum heeft zich grotendeels onder deze grens ontwikkeld. De kusttram die de opeenvolgende badplaatsen van de volledige Belgische kust bedient, heeft aan het Stationsplein eveneens zijn eindstation met een park&ride parking. Sinds 1996 is er opnieuw rechtstreekse aansluiting tussen trein en tram en is de reiziger niet meer verplicht de lijnbus te nemen als verbinding met de kustgemeente.

Literatuuropgave

- Administratie Land- en Tuinbouw, Landbouw, Tuinbouw en Visserij in Vlaanderen, Feiten en cijfers 2001, Brussel, 2002*
L. Anno, Structuurschets – Adinkerke, Afstudeerwerk afdeling Stedenbouw 3de jaar C.V.O. – I.V.V. – G.O. Hogeschool Gent, 2001-2002
P. De Decker, Wonen in de Westhoek, feiten, problemen, perspectieven, Brugge, 2000
N. De Roo, Leefbaarheidsonderzoek in de plattelandskernen van de Westhoek, Eindrapport, Brugge, 1998
Dienst voor Toerisme De Panne, Jaarverslag 2001, De Panne 2002
Gemeente De Panne, Jaarverslag 2000, De Panne 2001
Gemeente De Panne, Jaarverslag 2001, De Panne 2002
Gemeente De Panne, Jaarverslag 2002, De Panne 2003
M. Pattou en J. Desmet, Land- en Tuinbouw in de Westhoek, Bedrijfseconomische analyse en ontwikkelingskansen, Merelbeke, 2000
K. Stroo, Land- en Tuinbouw in de Westhoek, Evaluatie van de bedrijfseconomische ontwikkelingen, Brugge, 2001

Vlaams Gewest, Administratie Ruimtelijke Planning, Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, Brussel, 1997
WVI, Woonbehoeftestudie Gemeente De Panne, Brugge, 2000
WVI, Startnota Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan De Panne, Brugge, 2001
www.depanne.be
ZorgStrategisch Plan Gemeente De Panne, De Panne (in opmaak)